

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

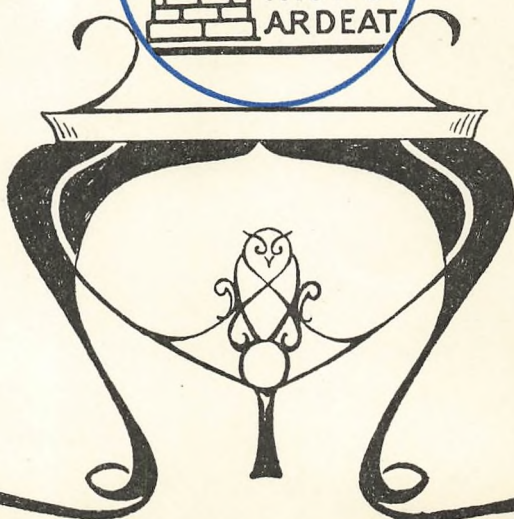
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLOMANN'S SKOLE

JACOB DANNEFERDSVEIÐ

Slomanns Skole

Højere Almenskole, Forberedelses-, Latin- og Realskole

Jacob Dannefærds Vej 3.

Meddelelser om Skoleaaret 1904-05

ved

P. ELMQUIST

INDHOLD:

Loven om højere Almenskoler; dens Krav til Skole og Hjem.
Skoleefterretninger.

KØBENHAVN

TRYKT HOS O. C. OLSEN & Co.

1904.

Fra 1ste August 1905 gælder for De forenede Latin- og Realskoler, Det danske Selskabs Skole og H. Adlers Fælleskole den Side 44 anførte Skolebetaling.

Bestyreren træffes hver Skoledag 2—3.

Loven om højere Almenskoler; dens Krav til Skole og Hjem^{*)}.

Der er dem, som mener, at Lovene former Samfundets Liv og Institutioner. Der er andre, der tror lidet paa Lovenes Betydning som hin engelske Minister, der i 20 Aar styrede Gammel-England uden at gennemføre en eneste nævneværdig Lov; Livet og Udviklingen gaar sin Gang uafhængig af Lovene, mener de. Ja tilvisse; Loven alene gør det ikke. Love, som er præget af svundne Tiders Tanker, kan være et hæmmende Baand; forældede Love kan være en Hindring for Livet. Men lidet hjælper nye Love, hvis det ikke først har gæret under det gamle Dække, hvis ikke aandelige Brydninger har skabt Mennesker med Forstaaelse af de nye Tanker, Lovene indeholder, og med Vilje og Evne til at føre dem igennem.

Der har været Gæring og Brydning i lange Tider i Skolen. Nu har Loven af 24. April 1903 skabt Mulighed for de nye Kræfters Udfoldelse. Er nu virkelig Tiden inde, til at det nye kan bryde frem? Og vil der i dets Frembrud blive givet det saadanne Kaar, at det ikke kvæles eller mishandles i Væksten? Det beror paa mange samvirkende Kræfter. Det beror først og fremmest paa, om vi, Mænd og Kvinder, der arbejder i Skolens daglige Tjeneste, har Evnen til Fornylse af os selv, og om de Hjem, hvorfra Børnene sendes os, har en saadan Forstaaelse, at de virker som en inciterende og fremadrivende Kraft paa os i Stedet for at virke hæmmende og tilbageholdende. De har Mulighed for begge Dele. For os er det altid lettest at lægge os til Hvile paa Rutinens og Traditionens magelige Leje. Hjemmene bør aldrig give os Anledning dertil. — Men Hjemmene har ogsaa deres direkte at udrette. Hvor Skolen er, der er

*) Foredrag, holdt ved Det pædagogiske Selskabs Forældremøde i Marts 1905.

Fremtiden; siger man. Det er en farlig Tale, som lægger alt Ansvar for Børnene over paa Skolen. Og det er tit ikke mere end en Frase. Hjemmet er mindst lige saa stærkt som Skolen, i Reglen stærkere. Og det maa finde sig i at bære sin Part af Ansvar for Børnenes aandelige Udvikling. — Hvilke de nye Tanker er, som Loven indeholder, og hvilke Krav de stiller til Skolen og Hjemmene, det er derom, jeg skal tale i Dag. Men først et Par Ord om de historiske Forudsætninger, under hvilke Loven er bleven til.

Den gamle lærde Skole havde i sin Tid sit faste Maal: at indvie sine Disciple i Oldtidslitteraturen, især den latinske, og lære dem sikkert at forstaa og bruge det latinske Sprog. Efter Tidens Krav havde man ganske vist optaget andre Fag. Med dem gik det undertiden godt, som oftest mindre godt. Det fik nu ogsaa være, som det kunde; det andet var det ene fornødne. Der lever endnu Mænd iblandt os, som i deres Barndom 7 Aar igennem fik Undervisning i Latin 10—11 Timer om Ugen. Saa længe Skolen havde dette som det eneste rette Maal at styre efter, holdt den Kursen støt. Men tilsidt blev Livets og Tidens Krav for stærke; det ene nye Fag efter det andet erobrede, hvad der hidtil ubestridt havde været Latinens Ejendom. Fra da af begyndte Skibet at slingre i Søen; det fandt aldrig fast Kurs mere. — Med Loven af 24. April 1903 er den gamle lærde Skole død; dens eneste Arving er Gymnasiets klassisk-sproglige Retning.

Som den gamle Skole hentede sit vigtigste Undervisningsstof fra fjærne Tider, benyttede den ogsaa en Undervisningsmaade, der laa barnligt Gemyt og barnlig Tankegang fjærnt. Og som det gik den lærde Skole, saaledes ogsaa Realskolen, der, selv om den aldrig saa meget har opfattet sig som den lærde Skoles Modsætning, dog har formet sig i dens Billede. Heller ikke Folkeskolens Barneundervisning skal prises. Hvad man der lod Børnene remse, var vel endnu mere ubarnligt. Skavanken laa saa dybt, at den ramte Skolen i det hele taget.

Har vi da nu en saa forskellig Vurdering af, hvad der har Værdi for Børns Undervisning, at vi kan skride til en helt ny Fremgangsmaade? Jeg taler her ikke om de pædagogiske Forfattere. De store pædagogiske Banebrydere er altid langt, langt forud for deres Tid. Men har vi Mænd og Kvinder i Skolens Tjeneste et saa forandret Syn, at vi kan gøre

det? Skolen er i Følge sit Væsen altid en konservativ Institution. Og er vi nu saaledes udrustede, at vi kan det? Jeg tror at turde besvare dette Spørgsmaal med: Ja; og jeg haaber, at Erfaringen vil stadfæste dette Ja.

Men for at gøre forklarligt, hvori den helt forandrede Opfattelse af, hvorledes et Barns Undervisning bør være, bestaar, vil jeg tage et Eksempel, som synes mig karakteristisk, ud fra en personlig Oplevelse. Da jeg for en 33—34 Aar siden som lille Dreng gjorde de første Skridt ind i Kundskabens Forgaard og lærte ABC i en Realskole i en lille Provinsby, benyttede jeg en Bog, der vistnok var almindelig brugt den Gang. Af denne Bog husker jeg nu blot et eneste Ord. Det øvrige har formodentlig i al Stilhed afsat sit Spor i min Udvikling og hjulpet til at give mig den ønskede Færdighed i Læsning. Men eet Ord husker jeg endnu. Det var vistnok omtrent det sidste i Bogen. Det er Ordet: Overformynderibestyrelsesomkostninger. Naar jeg endnu erindrer dette Ord, saa er det næppe, fordi disse omtalte Omkostninger senere har spillet nogen Rolle i Livet for mig. Sandt at sige tror jeg ikke, jeg nogensinde senere er stødt paa Ordet eller den Genstand, det udtrykker. Ej heller er det, fordi det, som udtrykkes ved dette Ord, gjorde noget Indtryk paa min barnlige Hjerne. Oprigtig talt, man forsøgte vist ikke paa at forklare mig det, og det havde vel ogsaa været spildt Ulejlighed. Det var nu heller ikke Meningen, at det skulde forstaas. Det var blot et umaadelig langt og vanskeligt Ord, som det barnlige Øje skulde dresseres til at overskue og den barnlige Tunge til at udtale. Kunde man magte det, saa var det første Stadium i Bøgenes Verden gennemløbet. Og derfor mindes jeg det vel endnu.

Jeg har anført dette lille Træk, skønt det jo egentlig er taget fra den første Begynderundervisning, fordi det i det hele taget synes mig karakteristisk, ogsaa for den senere. Ingen ABC i Verden indeholder vel længer et saadant Uhyre af et Ord. Og man skulde undres over, at man endnu i 1872 bød 7-Aars Børn det at læse. Men som man da i Forberedelsesskolen lagde an paa at dressere og opøve selv med Ting, der laa Livet fjærnt og absolut ikke kunde forstaas af Barnet, saaledes lagde man ogsaa først og fremmest an paa at indøve og indexcercere i den egentlige højere Skole. Man krævede

dog, at Disciplene skulde forstaa det. Og de forstod det, saa godt som Børn i 12—14 Aars Alderen kan forstaa al den megen Grammatik, Matematik, og hvad andet de lærte. De flinke iblandt dem forstod det paa den udvortes Maade, hvorpaa sligt kan forstaaes i den Alder. Og forstod de det ikke ret, da vilde man kunne svare dem med disse Ord: Alt kommer nok, naar først I bliver store. Ja, derpaa var det hele anlagt. Spørgsmaalet var ikke: hvilket Arbejde passer for Barnet; men: hvad maa være lært, inden Barnet bliver stort.

Lærte de da intet i den gamle lærde Skole? Jo visselig; det vilde jo være en topmaalt Taabelighed at tro, at de intet havde lært som Børn, de, som har været aandelige Førere og Ledere i Danmark. Sikkerlig lærte de noget. De lærte først og fremmest at arbejde, og det saa det forslog noget. Og de, som fuldendte Løbet, fik Løn for Møjen i den Evne, de havde til at bevæge sig i den gamle Litteratur, der for dem blev en levende Litteratur. Upraktiske var de maaske tit, Mennesker med Ringeagt for saadanne tarvelige filistrøse Færdigheder som at kunne skrive en smuk Haandskrift eller at kunne regne med Færdighed. Det havde man aldrig brudt sig synderlig om at lære dem. Men deres Hukommelse havde de faaet grundig opøvet, og de havde lært at slide bravt med Bøgerne. Værst var det for dem, som ikke fuldendte Banen. For dem var det et jammerligt Brudstykke af en Undervisning. Og de, hvis Evner og Karakter ikke var anlagt for hele denne abstrakte Undervisning, udviklede sig vel nok saa meget paa Trods af Skolen som ved Skolens Hjælp.

„Mellemskolen er en Barneskole“, siger den nye Lov. Man maa følgelig have et Undervisningsstof, der passer for Børn, og det maa lægges til Rette, saa at det kan tilegnes af Børn. Det er en Konsekvens, som da ogsaa drages af den Anordning, som følger Loven.

Hvad Lovens ydre Rammer angaar, saa ved De, at den fastslaar en Mellemskole fra d. 11te—15de Aar. Undervisningen før det 11te Aar forudsættes givet andensteds; det være sig nu i Folkeskolen eller i Forberedelsesskoler, hvilket sidste som oftest vil være Tilfældet i København og de større Byer. Mellemskolen er fælles for alle Elever, baade for dem, der ved 15 Aars Alderen gaar til Haandværk og Handel, og for

dem, der i samme Skole eller en anden Skole fortsætter i Gymnasiet, hvor Eleverne undervises i Alderen 15—18 Aar, og hvor de erhverver den højeste almene Dannelse, som vort Skolevæsen kan give i den unge Alder, og som vil give dem Adgang til Universitetet og de andre højere Lærestalter. De, der søger en udvidet Undervisning, inden de gaar over i praktisk Virksomhed, kan i Alderen 15—16 Aar gennemgaa en Realklasse, der slutter sig til Mellemskolen.

Saaledes er Lovens ydre Rammer. Tydeligere end Loven taler for udenforstaaende den Anordning om Undervisningen i Mellemskolen, som slutter sig til Loven, og den Bekendtgørelse om Fremgangsmaaden ved Undervisningen i Mellemskolen, i hvilken Ministeriet giver Anvisning paa, hvilke Metoder det finder det rigtigt at anbefale.

Lad os se lidt nærmere paa denne Anordnings og Bekendtgørelses Bestemmelser og Anvisninger. Mellemskolen er en Barneskole; følgelig maa Dansk være Mellemskolens Hovedfag. Bekendtgørelsen udtrykker dette meget stærkt: „gennem Undervisningen heri modtager Barnet Hovedparten af sin almindelige Aandsudvikling og Dannelse“. Nu vel; slikt kan ingen Lov beslutte noget om. Det beror i første Række paa de Personligheder, som leder Undervisningen i Dansk. Men sikkert er det, at et vigtigt Fag maa det være i Mellemskolen, maaske det vigtigste. Den betydningsfuldeste Del af Undervisningen i Dansk er Øvelse i Læsning. Vel maa det forudsættes, at Børn i 11 Aars Alderen kan læse. Men læse og læse er to Ting. De er ikke vokset fra at lære at læse smukt og tydeligt op, en Evne, som ikke er altfor almindelig udbredt, og de er ikke vokset fra at blive indøvet i at læse med Lethed og med fuld Forstaaelse af alt, hvad de læser. De skal erhverve en saadan Færdighed og Lethed i at læse, at de kan komme til at læse med Lyst. For Danskklærere er det en stor og betydningsfuld Opgave at virke for, at Børnene faar Lyst til at læse noget paa egen Haand og kommer til at læse, hvad der passer for deres Alder og fremmer deres aandelige Vækst. Det tilfalder i første Række ham at være Raadgiver og Vejleder her. En omtrent lige saa vigtig Del af Undervisningen i Dansk er det at lære Eleverne at udtrykke sig skriftlig uden store Forsyndelser mod Orthografi eller Tegnsætning og i et saa godt og vel ordnet Sprog, som man

kan forlange af Børn i den Alder. I Slutningen af Mellemskolen skal de læse enkelte Værker fra den danske Litteratur af et for dem tilgængeligt Indhold, og de skal stifte saa meget Bekendtskab med Svensk, at svensk Sprog ikke staar for dem som et ganske ukendt Land, og at de ikke misforstaar de almindeligste Gloser. — Men Grammatiken! Ja Grammatiken, der i svundne Tider spillede en saa stor Rolle, som næsten var Herre, den eneste Herre i de danske Timer fra tidligere Dage, for saa vidt de ikke brugtes ganske planløst som Underholdningstimer, hvor Børnene passivt nød den Morskabs-læsning, som Læreren læste op for dem; denne Grammatik kommer til at spille en ringe, beskeden Tjenerrolle. Grammatikundervisningen har ikke længer sit Formaal i sig selv. Hele den formelle Indøvelse, den mærkelige Rubricering af Ord uden virkeligt Formaal, Ramserne og alt det andet velkendte viger Pladsen. Kun det skal læres af Grammatiken, som har et virkeligt ydre Formaal, det at give Sikkerhed i Brug af Sproget og Tegnsætningen.

Grammatikens Herredømme er ude. Det gælder baade for Modersmaalet og de fremmede Sprog. En Undervisning i et fremmed Sprog var tidligere i første Række Indøvelse i Sprogets Grammatik. Vel voksede der paa den Maade efterhaanden et Sprog frem. Men det var et Sprog, som lignede et virkeligt levende Sprog lige saa meget som de Stativer, der bærer Kaaber hos Modehandleren, ligner et levende Menneskes Skikkelse. Det haarde Træværk viser sig med sine Kanter under den menneskelige Dragt. Den ministerielle Bekendtgørelse siger om Undervisningen i Engelsk og Tysk — de eneste Sprog, som regelmæssig findes i Mellemskolen —: „Kundskaber i Grammatik opstilles ikke som særligt Formaal for Undervisningen“. — Sproget maa straks træde frem for Børnene som levende. Sproget er ikke først og fremmest Bøgenes trykte Ord; men det skal føles som levende paa Menneskers Tunge. Det er selvfølgelig, at man af Eleverne mest maa kræve, at de ved Udgangen af Mellemskolen har erhvervet Evne til *at læse Sproget*, men ved Siden deraf maa de indenfor beskeden Grænser have Evne til at udtrykke sig mundtlig og indenfor endnu beskeden Grænser Evne til at udtrykke sig skriftlig i det fremmede Sprog.

Historieundervisningen bestaar ikke i at høre i Lek-

tien derfra og dertil. Det er Lærerens Opgave gennem sin mundtlige Skildring, som støttes af Bogens Fortælling, at bringe Fortidens store Personligheder levende og handlende frem for Børnene, saa at de af dem ogsaa ses og opfattes som Mennesker. Alt grupperes om de store Personligheder. De opfattes langt bedre af Børn end Skildringer af Tilstande. Alt dødt og fjærnt Stof holdes borte. De polske Konger i Middelalderen, med hvis Navne adskillige af os har belæstet vor Hjerne, da vi var Børn, er for bestandig forsvundne ud af enhver Historieundervisning. Og som med Historie saaledes ogsaa med Geografi. Mange Bjærges Højde og mange ligegyldige Navne kan spares og Tid indvindes til at gøre Aarsagsammenhængen i Forholdene paa Jorden klar for Børnene. Alt bør saa vidt muligt oplyses og levendegøres ved Kort og Billeder — allerbedst er her Lysbilleder — og alle de illustrerende Midler, man er i Besiddelse af.

En Historieundervisning gennemført paa denne Maade af en Lærer, der besidder Evnen til at skildre og male, vil kunne vække stor Interesse hos Børnene og give rigt Udbytte. Alligevel deler jeg ikke den Anskuelse, som for nylig fremsattes af en højt anset gammel Skolemand, der tilhører den grundtvigske Retning, at Historie bør være Mellemskolens Hovedfag. Men Ytringen er karakteristisk. Skal vi male et Billede af en Klasse, der udtrykker en rigtig gammel Skolemands Ideal, saa vil det være et Billede, som viser os en Kreds af Børn, der er mødt sikkert forberedte i deres Lektie, som de kan til Punkt og Prikke. En grundtvigsk Skolemands Ideal ser anderledes ud. Jeg tænker mig det som en Klasse med Børn, der lytter med straalende Øjne til Lærerens Fortælling om gamle Kæmpers og Stormænds Bedrifter, efter at de først ved en Fædrelandssang er bragt i den rette Stemning. — Ære være den grundtvigske Bevægelse indenfor vor Skole! Den er mange Steder kommen som et frisk Pust og har udryddet alt det døde Ramseri. Den har maaske virket allerbedst der, hvor den ikke er bleven overvældende, i de oprindelige Modstanderes Land, i den højere Skole. Der har Ensidsighedens Fare paa Forhaand været udelukket. Men selv der har den paa mange Omraader, først og fremmest paa enhver Art af historisk Undervisning haft saa stor Indflydelse, at vore Venner i Sverrig, naar de kommer for at se vor

Skole, siger os, at Grundtvigs Navn og Aand slaar dem i Møde hvert Øjeblik.

Alligevel, en moderne Skolemands Ideal er næppe det grundtvigske. Hvor betydningsfuldt det end kan være, at Barnets Sjæl sættes i Svingning ved Skildringer fra Poesiens og Historiens Rige, saa er dog selv en betaget Tilhørers Rolle ikke det normale for Barnet. Barnet har Trang til selv at handle, og det har Trang til at faa virkelige Genstande mellem Hænderne. I Barnets Undervisning bør derfor en anden Faggruppe skydes i Forgrunden, Fagsom Naturhistorie, hvor det øves i at iagttage og skildre Genstande, som overleveres det, eller Sløjd, hvor det øves i at bruge sine Hænder og opdrages til at faa Sans for Former, eller vel endnu mere Fag som Fysik og Kemi. Fysik har tidligere næsten udelukkende hørt hjemme i Skolens øverste Del, Kemi har slet ikke eksisteret som Skolefag. Fysik har for en væsentlig Del været Forklaring efter Tegninger paa den sorte Tavle. Faget rykkes nu ned til Mellemskolens Begyndelse; og dette er et stort Fremskridt, thi det er et fortrinligt Fag for den egentlige Barnealder. Men Undervisningen maa da have en ganske anden Karakter. Den bør helt grundlægges paa Forsøg, Forsøg, som Læreren foretager for Børnenes Øjne, saaledes at de selv under Lærerens Vejledning deraf kan uddrage Slutninger om de fysiske Love, eller endnu hellere Forsøg, som en Discipel foretager under Lærerens Vejledning og efter hans Anvisning, men stadig fulgt, kritiseret og kontrolleret af den hele Klasse. Dertil bør saa slutte sig Øvelser, som Børnene foretager to og to sammen under Lærerens Tilsyn. — Der kan over en Klasse, som arbejder paa denne Maade, komme en beundringsværdig Lyst og Iver ikke blot efter at komme til at se, men efter selv at komme med til at udføre noget, om det saa blot er den beskedneste Del af dette Arbejde. — Der bliver, naar et Fag tages paa denne Maade, meget lidt Brug for at læse Lektier; næsten det hele Arbejde koncentrerer sig paa Timerne.

Ogsaa Regning rykkes nær ind paa Livet af Virkelighedens Forhold. Emner dertil maa tages fra Forhold i Livet, der er Børnene bekendte eller bør gøres bekendte for dem, og hvis Betydning de kan forstaa. Man bør aldrig lade Børn regne Opgaver, om hvilke de maa synes, at det er ligegyldigt,

om de kan løse saadanne Opgaver eller ikke. Der maa kræves fuld Forstaaelse af Methode, og samtidig maa Regnefærdighed indøves. Har vi i de senere Aar forsyndet os, er det maaske snarere ved at lægge for stor Vægt paa Forstaaelsen, for liden Vægt paa Færdigheden. Forhold, som Børnene bør kende for det praktiske Livs Skyld, som f. Eks. hvad Aktie eller Obligation er, hvad Forsikring vil sige, bør forklares dem.

Men ikke alene Regningen rykker ved de Emner, den vælger, nærmere ind paa Livet af Børnene. Selv den urørlige og ukrænkelige Matematik begynder at forlade sit op-højede Stade. Det dybe Skel fra fordums Dage mellem Aritmetik og Regning forsvinder; der er endogsaa dem, som vil forene de to Fag til eet, idet de ogsaa vil tage Aritmetiken i det almindelige jævne Livs Tjeneste. Mest frygter maaske Regnelærerne herfor, idet de er bange for, at det alligevel skal ende med at gøre ogsaa Regningen noget mere virkelighedsflyende. Men sikkert er det, at Aritmetiken, der i tidligere Tid kaldtes Regning med Bogstaver, begynder at vise Tilbøjelighed til at undvære disse Bogstaver i mange Tilfælde. Ja de lærde synes at mene, at man beviser en Ting lige saa sikkert og uangribeligt med Tal som med Bogstaver. Og nu Geometrien. Vi lærte i vor Barndom som en gylden Regel: se ikke paa Din Tegning; af den kan Du lige saa godt drage gale som rigtige Slutninger, hvorledes den ser ud, beror paa en Tilfældighed; de geometriske Figurer eksisterer intetsteds i Virkeligheden; de hører kun Tankens Verden til. — Muren er nu falden, der adskiller Geometrien fra Virkelighedens Verden. Nu hedder det tværtimod: se paa Din Tegning og se, hvad Du kan læse ud af den. Og for at fremme praktisk Anskuelighed af geometriske Sætninger klipper man Figurer ud af Papir og benytter dem til at tydeliggøre, hvad der menes, og hvortil det hele sigter. Ad den Vej vil sikkert mange Barnehjærner, for hvem Geometrien i fordums Dage vilde have staaet paa een Gang som noget uendelig ligegyldigt og et fuldkommen ufatteligt Mysterium, bane sig Vej til den.

Alle Børnene, der gaar den højere Skole igennem, skal have den samme Mellemskoleuddannelse, baade de, der maaske allerede fra smaa af er bestemt til Studier og Syssel med Bøgernes Verden, og de, som tidlig forlader Skolen og mulig-

vis for en Tid siger Bøgerne Farvel. De skal ogsaa alle til-
egne sig de samme elementære Færdigheder: Regning, Skriv-
ning, Tegning. Den Tid er forlængst forbi, da Akademikerne
kan se fornemt ned paa saadanne Færdigheder som noget, der
blot har rigtig Betydning for Smaaborgere. De er saa haardt
trængt i Konkurrencen med andre og i den indbyrdes Kon-
kurrence, at Fornemheden for længe siden er forsvunden.
Dygtighed i Regning, en smuk og tydelig Haandskrift er ingen
ilde Anbefaling for en Akademiker, og det er ingen daarlig
Ting, at de, hvis Anlæg gaar i Retning af det abstrakte, i den
tidlige Barndom faar en Opdragelse, der fører et lille Stykke
i Retning af det praktiske. Lad være, at flere af disse kun
driver det meget lidt vidt i Fag som Sløjd, Tegning og maaske
Gymnastik; det dømmer ikke altid en Undervisning som
unyttig, at de opnaaede Resultater er smaa; den kan have sat
sine Spor alligevel. Disse Børn med Dygtighed overfor boglig
Syssel har tidligere haft een stor Sejrs gang gennem Skolen.
De har ingen Skade af ogsaa at mærke deres Mangler. Og
de, for hvem Bøgerne er et Land, hvor de dog aldrig føler
sig rigtig vel tilpas, har Mulighed for at tage Oprejsning i de
mange Timer, hvor det kommer an paa at have praktisk
Greb. De behøver ikke at føle sig som 2den Rangs Men-
nesker i Skolen. De behøver ikke at leve en stor Del af
deres Barndom enten under et Tryk, fordi de aldrig kan naa
frem til nogen Anerkendelse, eller med Trods og Ligegyldig-
hed overfor Arbejdet og Læreres og Forældres Dom.

Hvis dette, saaledes som jeg har skildret det, virkelig
gennemføres, vil saa ikke denne Skole blive meget lettere?
For Eleverne? Ja, paa en Maade. Hjemmearbejdet vil blive
meget mindre. Men Skolearbejdet vil absolut ikke blive for-
mindsket. Tværtimod. Men hertil skal jeg senere komme
tilbage. For Lærerne vil Arbejdet forøges, og det i en over-
ordentlig høj Grad. Til dem stilles meget store Krav i Frem-
tiden. Det er altid en stor Fordring at stille til en Lærer, at
han skal forny sin Undervisningsmaade. Det kræver Arbejde,
ja et meget betydeligt Arbejde. Og de ældre iblandt os vil
have Vanskelighed ved overhovedet rigtig at gøre det. Derfor
vil den nye Skole først efterhaanden vinde fuldt Herredømme.
Men de mange Lærere, der allerede var naaet et langt Stykke
frem mod de nye Former under den gamle Lovs Herredømme

vil kunne gøre det; og de vil gøre det, hvis Forholdene ikke er dem for ugunstige. Lad der kun stilles store Krav til Skolen og dens Lærere. Man udvikler sig kun da og yder kun da alt, hvad man formaar at yde, naar man stilles overfor store Opgaver. Men der er ingen Tvivl om, at den nye Undervisning vil slide langt mere paa Lærerens Kræfter end den gamle. Det er et adskillig lettere Arbejde at høre Disciplene en efter en i en Lektie end at holde en Klasse helt i Aande en Time igennem. Det skal nok tage paa Kræfterne, naar en Lærer med Liv skal tale et fremmed Sprog, tale det, saaledes at Børnene har fuld Forstaaelse deraf, og hvad der er nok saa vanskeligt, tale det, saaledes at Børnene bringes til selv at tale det fremmede Sprog. Der hører ikke lidet til at give dem Lyst og Mod hertil. Jeg kunde saaledes gaa fra Fag til Fag og vise, hvorledes Læreren stadig stilles overfor vanskeligere Opgaver, hvorledes der bestandig fordres en større Indsats af Livfuldhed og Aarvaagenhed fra hans Side. Vi bør ingenlunde beklage os derover. Men lad os da blot haabe, at det ikke maa blive gjort ham for vanskeligt at opfylde disse Krav paa Grund af ydre Forholds Tryk. Det er i Sandhed vanskeligt at give en livfuld Undervisning i alle Dagens Timer.

Jeg har søgt at skildre i Hovedtrækkene, hvad Loven og Anordningen tilsigter. Skal de Tanker, den indeholder, som er i god Overensstemmelse med moderne pædagogiske Fordringer, føres ud i Livet, stilles der altsaa store Krav til os, som arbejder i Skolens daglige Tjeneste; men der stilles ogsaa Krav til Hjemmene om Forstaaelse og Bistand. Mangler dette, vil Lovens Udførelse hæmmes. Vi vil blive ved det gamle. Ja, værre end det; vi vil komme til noget, som har det gamles Fejl uden at have dets Fortrin. Men mærker vi, at vi møder velvillig Erkendtlighed, fordi Børnene gaar i Skole med Lyst, og fordi vi vækker nye Interesser hos dem, der lægger sig for Dagen ogsaa i Hjemmet, da kan vi ikke andet end føle fornyet Lyst til at yde det bedste, vi formaar.

Jeg vil gjerne her yde mit Bidrag til, at mulige Misforstaaelser, som kan komme til at træde hindrende i Vejen, kan blive fjærnedede. Jeg vil begynde med at fremdrage et Punkt, som jeg anser for meget væsentligt, Spørgsmaalet om Børnenes Hjemmearbejde. Det er en Klage, vi i de første Aar ofte vil faa

at høre: De faar jo intet at bestille hjemme. Den Klage kan efter min Mening ikke simpelthen afvises som urimelig eller meningsløs. Der kan ligge megen virkelig Omtanke og Følelse for Børnene til Grund for den.

Naar jeg siger dette, vil jeg dog straks tilføje, at jeg paa ingen Maade kan indrømme, at Børnene bør have et betydeligt Hjemmearbejde. Alle hygiejniske Undersøgelser har lært os, at Børn i 12—14 Aars Alderen har fuldt ud saa meget at gøre, som de er i Stand til at bære, naar de gennemsnitlig har 6 Timers Skolearbejde og et Hjemmearbejde til Skolen paa 1—1½ Time om Dagen. Jeg vil anse det for uforsvarligt at paalægge et Barn et større gennemsnitligt Arbejde. Det nytter ikke, at man siger: De Børn fejler virkelig ingenting; se, hvor de leger; se, hvor de tumler. Skal de kaldes trætte? Man vogte sig for at lade sig narre. Børn er vidunderlig spændstige. Tænk paa, hvad vi alle har set, hvorledes et lille Barn, der har faaet Lov til at være længe oppe, leger og tumler og ikke vil høre det mindste om Sengen. Kun et skarpt Øje kan se, hvor meget det trænger til Hvile; og saa snart det har lagt Hovedet paa Pudsen, sover det med det samme. Saa tydelig træder det naturligvis ikke frem hos større Børn; men Forholdet er et tilsvarende. I ethvert Fald, vi har en Forpligtelse til at følge det Raad og den Dom, der er Resultatet af Hygiejnikernes omhyggeligste Undersøgelser.

Jeg mener heller ikke, at Undervisningshensyn taler for et større Hjemmearbejde. Arbejdets Tyngdepunkt kan og bør ligge i Timerne. Et stort Hjemmearbejde bliver i Reglen et daarlig gjort Arbejde. Dette udelukker ikke, at Skolen af Børn i Alderen 11—15 Aar bør kræve Arbejde udenfor Skoletiden. Børnene bør undertiden have Opgaver at løse hjemme, de bør have en Stil at skrive en Gang imellem og lignende Arbejder at udføre. De maa have Lejlighed til at vise, hvad de formaar at præstere, naar de skal udføre et saadant Arbejde helt paa egen Haand, naar de har Rø dertil og helt er deres egne Herrer. Man skal nu ikke have overdrevne Forventninger om, hvad dette betyder. Alle Undersøgelser viser, at i hvert Tilfælde de fleste *mindre* Børn præsterer mest, naar de sidder i deres Klasse sammen med deres Kammerater. Derved skabes en øjeblikkelig Kappelyst, og smaa Børn trænger til at inciteres. Men det andet maa ogsaa prøves og desto

mere, jo ældre de bliver. Ligeftrem Lektuelæsning maa ogsaa benyttes om end i langt ringere Udstrækning end før. I en Mængde Fag falder den næsten bort. Men den er indenfor fornuftige Grænser i sig selv ikke unaturlig. Det hører ogsaa til den Slags Arbejde, Livet kræver af os alle. Der er ikke en af os, som ikke en Gang imellem maa lære nogle faa Tal eller Navne udenad. Og det vilde være en Uretfærdighed baade mod de godt begavede og de mindre begavede, hvis alt skulde læres i Timen. De første vilde komme til at spille megen Tid, medens de andre lærte det, og vilde sløves i deres Interesse, og af de sidste vilde mange overhovedet slet ikke lære det, fordi de ikke kunde faa Ro og Tid dertil. — Men til et saa ringe Maal bør dette Arbejde ogsaa begrænses. Og det hele Hjemmearbejde til Skolen maa normalt kunne udføres paa den 1 à 1½ Time, som jeg før nævnte.

Jeg er forberedt paa den ængstelige Indvending: Kan dette gaa? Vil det ikke hævne sig, naar Børnene bliver ældre, saa at de til den Tid faar et Arbejde, som bliver ganske uoverkommeligt for dem. Nej, i den Henseende kan sikkert alle være rolige. Planen for Skolen er lagt med velberaad Hu. Og ingen Skole, som iøvrigt fortjener Tillid, vil handle saa letsindig, at den lægger et alt overvældende Arbejde til de sidste Skoleaar. Og hvad den nye Skoleordning angaar, saa har man al Grund til at berolige sig i den Henseende. Skolen er bygget op fra neden, ikke fra oven. Det er ikke Universitetet, der staar og kræver: Saa meget forlanger vi før at give de unge Mennesker Adgang til vore Studier. Skolen bygges op med de Fordringer, som det anses for berettiget og for svarligt at stille til de unge Mennesker i den Alder; og dermed maa alle lade sig nøje.

„Men Børnene har jo ikke godt af dette“, vil man sige; de bliver jo derved ledige en stor Del af Dagen og bliver udsat for adskillig galt, hvis vi ikke holder dem hjemme, og det er dog ikke godt at have dem siddende uvirksomme der. Indvendingen er ikke uden Betydning; den fortjener nærmere Undersøgelse. Det nytter ikke, at man siger til Forældrene: Send Børnene ud til Sport og Friluftsliv. Friluftsliv er det ikke altid saa let at drive i en By som København, og det er nu en Gang ikke alle, der egner sig til at drive Sport. Vi kan vel heller ikke ønske, at Børnene helt skal

være optaget af Sport som eneste Interesse, om end en alt-opslugende Sportsinteresse i Overgangsaaene kan være en Beskyttelse mod meget og i alt Fald er meget at foretrække for Tilbøjelighed til at drive om paa skjulte Steder og ryge Cigaretter i Smug.

Men her træder der os en stor og betydningsfuld Opgave i Møde, som maa løses af Hjem og Skole i Forening. Spørgsmaalet om Brugen af Børnenes Fritid kan absolut ikke afvises som ligegyldigt. For en stor Del vil den nye Undervisnings Form og Art give god Hjælp til Spørgsmaalets Løsning. Naar vi i Undervisningen drager det frem, som er egnet til at fremkalde Selvvirksomhed hos Barnet, vil denne Selvvirksomhed snart strække sig fra Skolen til Hjemmet, og Barnet vil selv frivillig og paa egen Haand drive de Sysler, som mest har vakt dets Interesse i Skolen. En har Lyst til at drive Sløjd, en anden til at tegne, en tredje bliver optaget af fysiske og kemiske Forsøg. Det gælder da, at en saadan fremspirende Lyst hos Barnet mødes med Forstaaelse og Sympati fra de Voksnes Side, baade fra dem i Hjemmet og fra dem i Skolen. Man bør glæde sig over hver Spire til selvstændig Interesse, vise, at man sympatiserer dermed, og sætte Barnet i Stand til at tilfredsstille den. I Reglen kan dette, naar Skole og Hjem hjælpes ad, ske med smaa Midler.

Der er intet, jeg anser for en saa lykkelig Ting som en saadan selvstændig Interesse hos Barnet. Lad være, at den ikke varer evig. Det er i denne Sammenhæng mindre væsentlig, naar den kun varer saa længe, at den ikke er blot en Flyvegrille hos Barnet. Det kan godt være, at den, som i Aar ikke tænker paa andet end Svovlsyre og Reagensglas, om 2 Aar har glemt det hele, saa at man finder Kassen med Kemikalier i en støvet Krog paa Pulterkamret og Reagensglassene i Skarnbøtten. Det har dog sat sine Mærker hos Barnet og virket med til at skabe en begyndende Personlighed. Jeg ved intet, der er saa skikket til at skabe Mulighed for en uafhængig og selvstændig Personligheds Vækst som et saadant frivillig optaget Arbejde. Det ansporer Energien, lærer Barnet at bringe Ofre for ideelle Formaal, naar det anvender alle de Penge, der hidtil havnede hos Konditoren, paa at fremme de Interesser, der fylder det, og det udvikler Barnets Opfindsomhed og Intelligens langt mere end alt det, der paa-

lægges det af andre. Paa dette Punkt bør vi yde det Opmuntring og Hjælp, og vi bør gøre, hvad vi formaar for at lede Barnets Interesse ind paa det rigtige Felt, naar det selv staar vaklende eller er ved at kaste sig ind i saadanne Sysler som at samle paa Frimærker, hvad der har saare lidt Mulighed for at fremme dets aandelige Vækst. Og saa maa vi forøvrigt med fuldstændig Ro se paa, at den, der af lutter Iver for at tegne aldrig kunde tænke sig at blive noget andet i Verden end Arkitekt, muligvis ender som Dyrslæge. Dyrslægen skal sandelig ikke dømme sin Barndoms Sysse.

Ingen Klage har været saa stærk overfor Loven om højere Almenskoler som denne: dette betyder en alvorlig Niveau-sænkning. Alle Børn skal nu undervises sammen, baade de, der virkelig har Anlæg for boglig Sysse og højere Undervisning, og de, som hurtig forlader det hele for at gaa over i praktisk Virksomhed og som har ringe Lyst og Anlæg i den Retning; og for at holde Muligheden aaben for Forbindelse med Folkeskolen holder man Børnenes naturlige Udvikling tilbage. Hvad det sidste Punkt angaar, vil jeg blot sige, at her i København i det mindste er Faren næppe stor; Skolerne fører af sig selv Børnene i Forberedelsesskolen ud over det forlangte Maal af Kundskaber. Hvad de for boglig Sysse særlig anlagte Børn angaar, saa er det rigtigt nok, at de kunde bringes videre end netop til det Jævnmaal, som Loven absolut foreskriver. De har godt af at bringes til at beskæftige sig mere med Virkelighedsgenstande end deres Tilbøjelighed er, med derfor bør vi ikke forsømme at bringe ogsaa deres særlige Evner til Udfoldelse. Ogsaa der bør vi gaa frem i Fællesskab. De Voksne, hvem det nu end er, maa være sig deres Ansvar bevidst for, at ingen Evne gaar til Spilde. Vi maa fremme saadanne Børns naturlige Lyst til Læsning og vejlede dem i Valget heraf. Det kræver, at vi er opmærksom paa ethvert enkelt Barns Ejendommeligheder og Anlæg; og derfor kan denne Opgave ikke løses af Skolen alene. Men hvad bør man nu give disse Børn at læse? Ja, alt hvad de har Lyst til, naar det da ikke netop er usund Læsning. Man skal ikke være altfor bange; griber man for stærkt ind, kan det virke hæmmende. Der er dem, som frygter stærkt for Romanlæsning og betragter det som en ligefrem Ulykke, naar Børn er

hengivne dertil. Det kommer an paa Barnets Karakter. Romanlæsningen kan virke skadelig paa fantasifulde Naturer med Hang til Drømmerier, den kan virke gavnlig paa de noget nøgterne og snusfornuftige. I „Phantasterne“ forrykkede den umaadelige Fantaseren fuldstændig den ene Drengs Ligevægt, men gav den anden et højere Sving og hævede ham op over hans medfødte Jordbundethed. Det gælder da lempelig at lede Læsningen i den rigtige Retning. Bedst er vel i de fleste Tilfælde hele den Mængde populær-videnskabelige Skrifter af letfatteligt Indhold, som vi nu heldigvis er kommen i Besiddelse af.

Iagttagelse af Børn og Vejledning af dem med et saadant Formaal for Øje kvæver Tid og megen Eftertanke. Men den Tid og det Arbejde er ikke kastet bort; det lønner sig mange-fold ogsaa for den, som anvender det. Os, der arbejder i Skolen, giver et saadant aandeligt Samliv med Børnene Dybde og Indhold i vort Arbejde og en Rigdom, der fuldt er Møjen værd. Og Forældrene! Kan man tvivle om, at det lønner sig for dem? Jeg kan ikke tænke mig noget, der maa være bitrere, end naar en Fader og Moder, som har fulgt sit lille Barns mindste Skridt, for hvem det har været alt, og som har været alt for det, mærker, at Barnet, efterhaanden som det bliver større, begynder at glide bort. Hvorfor sker det? Næsten altid fordi Barnet, naar det ved en Lejlighed er kommen helt optaget af noget, ikke synes, at det er blevet forstaaet af dem, som det før havde den største Tillid til, Forældrene. Naar det er hændt een Gang og flere Gange — maaske uden at Forældrene selv har tænkt det mindste derved — da kommer Barnet ikke helt paa den gamle Maade mere, det har for Fremtiden sine egne Tanker og Interesser. Men hvor megen menneskelig Lykke gaar ikke tabt derved!

Der er et Punkt vedrørende Undervisningsmaaden, som jeg endnu gjerne vil fremdrage. Mens den gamle Fremgangsmaade, som nu næsten er forsvunden, gik ud paa at anvende største Parten af Timerne til at høre Eleverne en for en, hvoraf Følgen ofte blev, at de øvrige, som ikke i Øjeblikket blev hørt, blev overladt til den Mellemtilstand mellem adspredt Drømmeri og aandelig Virksomhed, der i Skolesproget kaldes „at høre efter“, kræves det nu først og fremmest af en Lærer, at han skal holde den hele Klasse i Virksomhed paa een Gang.

Men derved vanskeliggøres det i en betydelig Grad for Læreren at give de daglige Karakterer. Nu er det imidlertid en Kendsgærning, at Forældrene gennemgaaende ønsker, at Børnene faar disse Karakterer. Og de handler ud fra en meget prisværdig Følelse. De ønsker at følge deres Børn i det daglige, erfare, naar der har været noget i Vejen paa et eller andet Punkt, og saaledes være i Stand til at hjælpe. Dette er unægtelig et Gode. Men dette Gode købes for dyrt, hvis det skal bidrage til at vanskeliggøre, at vi forlader forældede Undervisningsformer. Og de vil desuden snart se, at saadanne Karakterer ikke er helt paalidelige Værdimaalere. Langt fra alle Lærere er i Stand til virkelig at undervise en hel Klasse og samtidig give en Bedømmelse, der betyder noget, af de enkelte Elevers daglige Præstation. Det er ogsaa klart, at en Øvelses-time i Fysik eller en Time i Historie, hvor Læreren fortæller for Børnene den største Del af Tiden, er lidet egnet til Bedømmelse af den Art. En virkelig Gennemførelse af nye Undervisningsformer vil føre os bort fra Karaktergivningen til Stadighed. Nogle Skoler vil foretage Skridtet forsigtig, andre rask og uden Betænkning; efter en Del Aars Forløb vil alle have forladt den regelmæssige Karaktergivning. Og Forældre bør ikke søge at bevare den; den bliver for dyrekøbt. I Stedet maa findes andre Meddelelsesformer mellem Skole og Hjem, som ogsaa kan tilfredsstille Hjemmet. — De bør heller ikke lade dem paavirke, naar deres Børn kommer hjem og siger, at de ikke er bleven hørt. De bør ikke af den Grund tro, at *deres* Barn forsømmes. Ogsaa Børn har den gammeldags Opfattelse af, hvad det vil sige at blive hørt; naar den hele Klasse „høres“, har de den Følelse, at det er noget ganske andet, end naar Spørgsmaalet stilles til dem alene. Endelig er den Time ikke at forkaste, hvor slet ingen er „hørt.“

Jeg har i min Skildring udelukkende talt om Mellemskolens Undervisning. Ogsaa Gymnasiet vil kræve andre Undervisningsformer end tidligere. Det vil kræve friere Undervisningsformer i Timerne, men naturligvis lægge større Beslag paa Elevernes Tid hjemme end Mellemskolen. Imidlertid, Planen for Gymnasiet er endnu ikke lagt; den er først under Arbejde. Derfor og af Hensyn til Tiden begrænser jeg mig til Mellemskolen.

Jeg har ikke direkte sagt det, men det er indlysende for de fleste, at jeg hovedsagelig har tænkt paa Drengeskoler. Det

er ikke af Ringeagt for Pigeskolen eller for at ignorere dens Betydning. Men den københavnske Pigeskole vil vistnok gaa sine egne Veje og ikke gaa helt ind under Anordningens Bestemmelser. Loven tillader den det. Og da Pigeskolernes Ledere frygter for skadelig Overanstængelse for de unge Piger, hvis de skal underkaste sig en afsluttende Eksamen i 15 Aars Alderen, tilstræber de Indførelse af en særlig Pigeskoleeksamen i 17 Aars Alderen. Men det meste af, hvad jeg har sagt om Undervisningsmetoder, vil sikkert kunne overføres paa Undervisningen af Pigebørn i tilsvarende Alder. — Loven indfører jo Fællesskoleundervisning i Statens Skoler. Men de særlige Forhold, der har fremkaldt en meget stærk Bevægelse i den Retning i adskillige Provinsbyer, virker ikke her i København, og det synes, som vi her i den Tid, vi er i Stand til at overskue, vil blive indenfor de gamle Rammer.

Det har ikke været vanskeligt, af hvad jeg her har sagt, at se, at jeg er en Tilhænger af Loven af 24. Apr. 1903. Jeg er en Tilhænger af den, fordi den har givet frit Løb til meget værdifuldt, som hidtil har arbejdet sig frem ad trange Veje. Dette behøver ikke at betyde, at jeg mener, at vi dermed har naaet Idealet. Ogsaa jeg kunde vel gøre Kritik gældende paa et eller andet Punkt; men det føler jeg i Øjeblikket ingen Trang til, og det har heller ikke været min Opgave her. Loven er skikket til at føre os et godt Stykke frem ad den Vej, den pædagogiske Udvikling skal gaa. Hvor længe vi skal leve under den, ved ingen; det beror endda paa mange andre Omstændigheder end Lovens indre Værd. Maaske kan der om 20 Aar skabes endnu større Enhed i vort Skolevæsen og mere Samling om et Midtpunkt i Undervisningen, end vi i Øjeblikket er i Stand til. Men hvad der er givet os, er saa meget, at vi ikke har Grund til at klage. Lad Fordringerne til os, som jeg har skildret dem, kun være store. Saa meget mere har vi at sætte Kræfter ind paa. Det gør intet, naar blot ogsaa Mulighederne er store. Og det vil jeg slutte med at ønske, at den Ungdom, som vokser op nu, aldrig skal faa Grund til at sige om sine Forældre og sin Barndoms Lærere: Der var rige Muligheder for legemlig og aandelig Vækst for os, som man af Mangel paa Forstaaelse eller af Ligegyldighed undlod at benytte.

P. Elmquist.

Skolens Plan og Virksomhed.

Skolen er Forberedelsesskole, Latin- og Realskole. I Henhold til Lov af 24de April 1903 blev der fra August 1903 oprettet I Klasse i Mellemkolen; fra næste Skoleaars Begyndelse vil der findes 3 Mellemkoleklasser. Skolen vil efterhaanden blive en *fuldstændig højere Almenskole*. Som fuldstændig højere Almenskole vil den komme til at bestaa af en Mellemskole, der har 4 Klasser og slutter med en offentlig Prøve, og derefter et Gymnasium med 3 Klasser; Gymnasiets afsluttende Prøve kaldes Studentereksamen; den giver Adgang til Universitetsstudier.

Som Forberedelsesskole optager Skolen sine Elever fra den tidligste Skolealder og helst aldeles uforberedte. Som Realskole forbereder den til Realafgangseksamen (almindelig Forberedelseseksamen), som Latinskole til Studentereksamen (Afgangseksamen til Universitetet). Samtlige afsluttende Prøver holdes ved Skolen.

Skolen oprettedes den 25de August 1885 og har altsaa snart bestaaet i 20 Aar.

Skolens Afgangsprøver 1904.

Skolens regelmæssige Afgangsprøver afholdtes fra 11. Juni til 7. Juli.

I. *Afgangseksamen for Studerende*. Som Medlem af Undervisningsinspektionen mødte Hr. Professor Dr. phil. Gertz og deltog i Censuren i Latin. De øvrige beskikkede Censorer var: Hr. Adjunkt *H. Nissen* i Dansk og Oldnordisk, Hr. Adjunkt *Glahn* i Fransk, Hr. Dr. phil. Ad. *Hansen* i Engelsk, Hr. Overlærer *Aagaard* i Historie, Hr. cand. mag. *Th. A. Müller* i Græsk, Hr. Overlærer *Andersen* i Matematik og Naturlære, Hr. Adjunkt *Lindegaard* i Fysik.

Til Prøven indstilledes følgende 11 Disciple.

Af den sproglig-historiske Retning:

1) *Norbert Gustav Leo Schwaner Halberstadt*, f. 19. Sept. 1886, Søn af Grosserer H., optaget 1. Novbr. 1892 i 1ste Forberedelsesklasse.

2) *Anders Mamsen*, f. 4. Maj 1886, optaget 19. Aug. 1895 i 4de Forberedelsesklasse, Søn af Kommunalærer cand. theol. M.

3) *Moritz Oppenheim*, f. 1ste April 1886, Søn af Overretssagfører O., optaget 20. Aug. 1892 i 1ste Forberedelsesklasse.

4) *Oluf Peter Jensen Skjerbæk*, f. 8. Aug. 1885, Søn af Husejer S., optaget 19. Aug. 1892 i 1ste Forberedelsesklasse.

5) *Poul Frits Vilhelm Slomann*, f. 23. Novbr. 1885, Søn af afdøde Skolebestyrer S., optaget 6. Okt. 1890 i 1ste Forberedelsesklasse.

Af den mat.-nat. Retning:

1) *Constantin Eberth*, f. 26. Marts 1886, Søn af Grosserer E., optaget 21. Aug. 1893 i 2den Forberedelsesklasse.

2) *Poul Vilhelm Golodnoff*, f. 13. Dec. 1886, Søn af Bankbogholder G., optaget 1. April 1893 i 1ste Forberedelsesklasse.

3) *Hans Aage Petersen*, f. 4. Marts 1884, Søn af Grosserer P., optaget 20. Aug. 1902 i V. studerende Klasse.

4) *Edgar John Rubin*, f. 6. Sept. 1886, Søn af afd. Vexellerer R., optaget 1. Oktober 1892 i 1ste Forberedelsesklasse.

5) *Niels Poul Resen Steenstrup*, f. 1. Marts 1886, Søn af afd. Landinspektør S., optaget 20. Aug. 1903 i VI studerende Klasse.

6) *Kaj Trier*, f. 3. Juli 1884, Søn af Vexellerer T., optaget 1. Oktbr. 1892 i 2den Forberedelsesklasse.

Desuden indstillede der sig 8 Privatister, 3 af den sproglige, 5 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, og 1 til Prøve i Matematik og Fysik. Prøvens Udfald ses af den følgende Oversigt.

II. *IV Klasses Hovedeksamen*. De beskikkede Censorer var: Hr. Adjunkt *H. Nissen* i Dansk, Hr. cand. mag. *Th. A. Müller* i Græsk, Hr. Overlærer *Gad* i Tysk, Hr. Overlærer *Aagaard* i Historie, Fru *Rostrup* i Naturhistorie, Hr. cand. phil. *Th. Bruun* i Matematik og Naturlære, Hr. cand. phil. *R. Lefolii* i Geografi. Iøvrigt viste følgende Skolen den Ære at deltage i Censuren: Hr. cand. mag. *Fratz* i Græsk, Hr. Viceskoleledertør Dr. phil. *Bang* i Fransk, Hr. cand. mag. *L. Müller* i Historie, Hr. cand. mag. *Kr. Simonsen* i Naturhistorie.

Prøven blev bestaaet af følgende 13 Disciple:

- 1) *Henry Berendsen*, Søn af Malermester B.
- 2) *Georg Cohn*, Søn af Købmand C.
- 3) *Naphtali Cohn*, Søn af Købmand C.
- 4) *Ejnar Dyrhauge*, Søn af Overretssagfører D.
- 5) *Thorkil Eberth*, Søn af Grosserer E.
- 6) *Anker Heegaard*, Søn af Fabrikejer H.
- 7) *Enevold Hjejle*, Søn af Maleren H. N. Hansen.
- 8) *Holger Krag*, Søn af Maler K.
- 9) *Harry Langebek-Petersen*, Søn af Fabrikant L.-P.
- 10) *Hans Madsen*, Søn af Muremester M.
- 11) *Johannes Müller*, Søn af Sognepræst M.
- 12) *Erhard Petersen*, Søn af afd. Urtekræmmer P.
- 13) *Peter Selmer*, Søn af Postexpedient S.

Desuden indstillede 5 Privatister sig til Prøven.

Harry Langebek-Petersen og Erhard Petersen forlod Skolen efter at have underkastet sig Prøven.

III. *Almindelig Forberedelseseksamen*. De beskikkede Censorer var: Hr. Adjunkt *H. Nissen* i Dansk, Dr. phil. *Ad. Hansen* i Engelsk, Hr. Over-

lærer *Aagaard* i Historie, Hr. Overlærer *Gad* i Tysk, Hr. cand. phil. *R. Lefolii* i Geografi, Hr. cand. phil. *Th. Bruun* i Matematik og Naturlære, Fru *Rostrup* i Naturhistorie. Desuden viste følgende Skolen den Ære at deltage i Censuren: Hr. Viceskoledirektør Dr. phil. *Bang* i Fransk, Hr. cand. mag. *Kr. Simonsen* i Naturhistorie.

Prøven blev bestaaet af følgende 11 Disciple:

- 1) *Svend Cohen*, f. 26. Dec. 1888, Søn af Fabrikant C.
- 2) *Frode Emmeche*, f. 7. Novbr. 1887, Søn af Glarmester E.
- 3) *Henry Hannibalsen*, f. 2. Jan. 1888, Søn af Muremester H.
- 4) *Johannes Jensen*, f. 22. Maj 1886, Søn af Muremester J.
- 5) *Alfred Jørgensen*, f. 5. April 1887, Søn af Slagtermester J.
- 6) *Oluf Riis-Magnussen*, f. 30. Jan. 1888, Søn af Møbelhandler M.
- 7) *Hugo Nielsen*, f. 8. Marts 1888, Søn af Fabrikant N.
- 8) *Poul Prior*, f. 29. Dec. 1885, Søn af Boghandler P.
- 9) *Marston Rasmussen*, f. 6. April 1887, Søn af Lokomotivfører R.
- 10) *Louis Siboni*, f. 14. Jan. 1889, Søn af Annonceagent S.
- 11) *Frithjof Werner*, f. 24. Juli 1887, Søn af Ingeniør W.

Prøvens Udfald ses af den følgende Oversigt.

Afgangseksamen for Studerende.

Eksaminandernes Navne.	Skriftlig Dansk		Dansk og Oldnordisk	Fransk	Engelsk	Historie	Latin			Græsk	Naturlære	Aritmetik		Geometri		Fysik		Points	Karakter
	vi	hønden					skriftlig	lest	ulæst			skriftlig	mundlig	skriftlig	mundlig	mekanisk	kemisk		
Gustav Halberstadt	mg÷	mg÷	mg+	mg÷	mg+	mg	g	mg	g	mg	ug÷							93	1ste
Anders Mamsen...	g+	g+	ug÷	g÷	mg÷	mg+	g÷	mg	mg÷	mg	tg							79	2den
Moritz Oppenheim.	mg÷	g+	ug÷	mg	mg÷	mg+	mdl	mg	g+	g+	g÷							75	2den
Oluf Skjerbæk....	mg	mg+	ug	ug÷	ug÷	ug	g+	ug÷	mg+	ug÷	ug							105	1ste m. U.
Vilhelm Slomann..	mg	mg÷	mg	mg÷	mg÷	ug÷	g÷	mg+	mg	mg	mg							94	1ste
Constantin Eberth.	g+	mg÷	mg÷	tg+	g+	mg+						mg	mg	ug	g+	mg+	mg+	87	1ste
Poul Golodnoff...	g	g+	mg+	g	mg	mg+						mg+	ug	ug	ug÷	ug	ug÷	96	1ste
Aage Petersen.....	mg	mg	ug÷	g+	mg	mg÷						mg+	mg	ug	ug	mg	ug÷	100	1ste
Edgar Rubin.....	mg	mg÷	mg+	mg	ug	ug÷						mg+	ug	mg+	ug	ug	ug	105	1ste m. U.
Poul Steenstrup...	g+	mg	mg÷	mg÷	mg	mg÷						g+	g÷	g÷	g÷	tg+	g÷	76	2den
Kaj Trier.....	g	g+	mg+	tg	g+	mg						g	mg+	tg	g	mg+	mg	72	2den

IV. Klases Hovedeksamen.

Eksaminandernes Navne	Dansk	Latin	Græsk	Tysk	Fransk	Historie	Naturhistorie	Aritmetik	Geometri	Geografi	Naturlære	Samlet Pointantal	Points i Afslut- ningstugene
Henry Berendsen	mg ÷	ug ÷	mg	g ÷	mg ÷	mg	mg	mg	mg	g		74 ² / ₃	31 ² / ₃
Georg Cohn	mg ÷	ug ÷	ug ÷	ug	ug ÷	ug	mg	ug	ug	mg		84	38
Naphtali Cohn	mg	ug		ug	ug ÷	ug	ug ÷	ug ÷	ug	ug	ug	86	39 ² / ₃
Ejnar Dyrhauge	mg ÷	g ÷	g ÷	g	g	ug ÷	mg	mg	mg	ug ÷		69 ² / ₃	33 ² / ₃
Thorkil Eberth	g	g		g	g	mg ÷	mg	ug ÷	ug ÷	mg	mg ÷	68	29
Anker Heegaard	g ÷	mg		mg ÷	mg ÷	mg ÷	g	mg ÷	mg	g ÷	mg	70 ² / ₃	31
Enevold Hjejle	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g ÷	mg	ug ÷	g ÷	mg ÷	mg		71	33
Holger Krag	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g	g	mg	mg	mg	mg ÷	g		68 ² / ₃	30 ¹ / ₃
Harry Langebek-Petersen	mg	mg ÷		g ÷	g	mg ÷	mg ÷	g ÷	g	ug ÷	mg	63 ¹ / ₃	33 ¹ / ₃
Hans Madsen	mg	mg ÷	ug	g ÷	mg ÷	ug ÷	mg	mg ÷	ug ÷	ug		77 ¹ / ₃	35 ² / ₃
Johannes Müller	g ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg	mg	g	g	mg ÷		67	29 ² / ₃
Erhard Petersen	mg ÷	mg		mg ÷	mg	ug ÷	mg ÷	mg	ug	ug	mg ÷	80	35 ² / ₃
Peter Selmer	g ÷	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg	ug ÷	g ÷	g ÷	mg ÷		72 ² / ₃	31 ² / ₃

Almindelig Forberedelseseksamen.

Eksaminandernes Navne	Dansk		Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Aritmetik	Geometri	Regning	Naturhistorie	Naturfærelse	Orden m. skr. Arbejder	Points
	mundtlig	skriftlig												
Svend Cohen	mg	g+	mg+	mg	g+	mg+	mg÷	g	mg	ug	g÷	mg	mg÷	105 ¹ / ₃
Frode Emmeche.....	mg÷	g	g+	mg÷		mg÷	g	tg	g÷	tg	g	g÷	mg÷	74 ¹ / ₃
Henry Hannibalsen.....	mg÷	mg÷	tg	g+		mg	mg	g+	mg÷	g÷	mg	mg÷	mg	83
Johannes Jensen	mg÷	mg÷	tg+	tg		g÷	mg	g÷	g	mg+	mg	g+	mg÷	76 ² / ₃
Alfred Jørgensen	mg	g+	mg	ug÷		ug÷	ug÷	mg	ug÷	ug÷	mg+	ug	g+	105 ² / ₃
Oluf Riis-Magnussen	g+	g+	g	g÷		mg+	g÷	tg	g+	g	g+	mg÷	mg÷	77 ¹ / ₃
Hugo Nielsen.....	mg	g+	mg+	mg÷		mg+	mg+	g+	mg÷	ug	mg	mg	mg+	102 ¹ / ₃
Poul Prior.....	ug÷	g+	mg÷	mg		mg÷	g+	tg+	g+	mdl+	mg	g÷	mg+	82
Marston Rasmussen	mg	g+	mg	g+	g÷	mg+	ug	g	tg+	tg	tg	g	mg	87 ¹ / ₃
Louis Siboni.....	ug÷	mg	mg+	ug÷	mg	ug	ug÷	g	mg	mg+	mg+	mg÷	mg	114 ¹ / ₃
Frithjof Werner.....	mg	mg	mg	mg+	g	ug	mg+	mg+	mg÷	ug÷	ug÷	ug÷	mg	113 ¹ / ₃

Skolens Læseplan.

Den ugentlige Timefordeling har i det forløbne Skoleaar været følgende

	Studerende, Realklasser samt Mellemskolens Klasser													Forberedelsesklasser.					
	VI sp.	VI m.	V sp.	V m.	IV sp.	IV m.	IV R.	III sp.	III m.	III R.	II st.	II R.	I M.	I M.	5	4	3	2	1
Dansk (og Oldnordisk).....	4	4	4	4	2	2	3	2	2	2	2	2	3	4	5	6	7	7	7
Engelsk.....	2	2	2	2			4			3	1	3	3	2	4				
Tysk.....	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	5					
Fransk.....	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3							
Latin.....	7		7		7	7		7	7		6								
Græsk.....	5		5		4			5											
Religion.....	1	1	1	1				1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	
Historie.....	4	4	4	4	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Geografi.....					2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Naturhistorie.....					2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Regning.....							2	2	2	2	2	2	4	4	4	4	5	6	6
Matematik.....			9		6	5	5	5	4	4	4	4	3						
Fysik.....	3	6	2	4		3	3			2	2		2	2					
Skrivning.....										1	1	2	2	2	2	3	3	4	4
Tegning.....									1	1		2	2	2	2	2			
Sang.....											1	1	1	1	1	1	1	1	1
Gymnastik.....	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2
Sløjd.....										1		2	2	2	2	2	2	2	2
Anskuelsesundervisning.....																		2	2
	34	34	33	29	33	32	33	34	32	32	34	34	34	35	31	29	26	26	24

Skolens Ordensregler.

1. Om Morgenen maa Disciplene møde betids paa Skolen, tidligst 15 Minutter, før Undervisningen begynder. Ingen Discipel undtagen Ordensduksene maa før første Ringning gaa ind i Bygningen.

2. Disciplene skal gaa parvis op fra Legepladsen under Tilsyn af Læreren.

3. Naar Læreren træder ind i Klassen, skal alle Disciple være paa deres Pladser og i Ro rejse sig op. Paa Lærerens Ordre sætter de sig.

4. Hver Klasse har sin Ordensduks; som saadan fungerer Disciplene skiftevis en Uge ad Gangen. Ordensduksen henter hver Morgen Klassens Protokol og afleverer den ved Undervisningens Slutning. Han samler om Morgenen Karakterbøger og Stilebøger og afleverer dem til vedkommende Lærer. Han omdeler og samler Tavler, Stilebøger og Tegnebøger. Han har at holde Orden med Kridt, Svamp og den sorte Tavle. Han fører Tilsyn med Klassen, naar der ingen Lærer er til Stede.

5. Ingen Discipel maa uden Tilladelse forlade Legepladsen i Fritiden.

6. Ved Timens Slutning ringes der 2 Gange med 2 Minutters Mellemløb. Ved 2den Ringning skal Disciplene paa Lærerens Ordre rejse sig og forlade Klassen. De skal derpaa i Ro iføre sig deres Tøj og begive sig ned paa Legepladsen.

7. Al Legen og Støjen er forbudt i Bygningen. Fodbolde maa ikke findes i Klasserne.

8. Har en Discipel glemt nogen af sine Sager hjemme, eller har han læst fejl Lektie, skal han straks ved Timens Begyndelse underrette vedkommende Lærer derom.

9. Har en Discipel glemt eller mistet nogle af sine Sager paa Skolen, maa han snarest muligt melde det.

10. Det er Disciplene forbudt at have Smørrebrød i Klasserne samt at pakke Mad ud og spise den i Bygningen.

11. Det er Disciplene forbudt at medbringe andre Sager paa Skolen end saadanne, som skal bruges her. Al Handel og Bytten mellem Disciplene indbyrdes er forbudt.

12. Al forsætlig Beskadigelse af Skolens Inventar er strengt forbudt. Skaden erstattes af vedkommende Discipel.

13. Enhver Discipel maa have sine Bøger og andre Sager i ordentlig Stand, tydeligt mærkede med Navn. Bøgerne maa være forsynede med Omslag. Der maa ikke benyttes andre Stilebøger og Opgavebøger end de, der er lavede til Brug ved denne Skole og forsynede med dens Navn. Enhver Stilebog skal have den Farve, som er fastsat for vedkommende Fag.

14. Disciplene i Forberedelsesklasserne maa have Huer, Hatte, Overtøj tydeligt mærkede med Navn.

15. Disciplene skal gaa roligt og ordentligt til og fra Skole.

16. Udeblivelse fra Skolen bedes straks meldt skriftlig til Bestyreren. Naar Discipelen møder paany paa Skolen, maa han altid medbringe en Attest fra Hjemmet med Angivelse af, hvor længe han har været fraværende og *hvorfor*.

For Disciplene i de første Forberedelsesklasser gøres særlig opmærksom paa følgende Regler:

1. Hver Discipel skal være forsynet med *Pennalhus*, hvori 2 Patentgrifler, 1 spidset Blyant, en *Tavle* (ikke for lille, uden Metalhjørner); en *Svamp* med *Svampepose*; *Gymnastiksko*.
2. Alle Bøger skal være forsynede med Omslag.
3. For saa vidt det ønskes, at Disciplene i daarligt Føre skal skifte Fodtøj paa Skolen, maa de hjemmefra medbringe Sko, helst Lædersko. Gymnastikskoene kan ikke bruges dertil.

Karakterer og Vidnesbyrd.

Skolens Meddelelser til Hjemmene om Disciplenes Standpunkt og Forhold vil i næste Skoleaar blive ordnet paa følgende Maade:

Disciplene i 2den og 3dje Forberedelsesklasse vil faa ugentlige Vidnesbyrd i de forskellige Fag. Disciplene i Klasserne fra 3dje Forberedelsesklasse til II Mellemskoleklasse vil faa daglige Karakterer, som indføres i en Karakterbog, der skal forevises i Hjemmet ved Slutningen af hver Uge.

Disciplene i Klasserne fra III Mellemskoleklasse til IV studerende Klasse vil 4 Gange i Aarets Løb faa et Vidnesbyrd for hvert Fag.

Hvis Skolen iøvrigt har noget, som den ønsker at meddele Hjemmet om en Discipel i III Mellemskoleklasse eller III og IV studerende eller Realklasse, før det sædvanlige Vidnesbyrd afgives, indføres det i en Meddelelsesbog, som forevises i Hjemmet ved Slutningen af hver Uge. Hvis der intet er indført i Meddelelsesbogen, betyder det, at Skolen ikke har noget særligt at bemærke om Disciplen i denne Uge, men at alt er gaaet som sædvanligt.

Karakterer for Orden og Opførsel vil ikke blive givne i næste Skoleaar; men hvis Skolen har noget at udsætte paa en Elevs Orden eller Opførsel og den ønsker at meddele Hjemmet dette, vil en Bemærkning derom blive indført i Karakterbogen eller den ugentlige Meddelelsesbog. Saafremt Skolen finder det rigtigt, at Hjemmet straks faar Meddelelse om noget saadant, vil Eleven faa en Seddel med til Forevisning i Hjemmet samme Dag.

Disciplene i Iste Forberedelsesklasse vil ikke faa Karakter eller Vidnesbyrd, da vi anser dem for at være for smaa, til at man bør foretage en saadan skriftlig Bedømmelse af dem. Men Skolen vil altid sætte Pris paa, at Forældrene henvender sig til Klasselærerinden eller Bestyreren, naar de ønsker at faa noget at vide om disse smaa Drenges Standpunkt eller Forhold. Og det er en Selvfølge, at hvis Skolen ønsker at gøre Hjemmet opmærksomt paa et eller andet vedrørende Børnene, vil der blive givet dette en skriftlig eller mundtlig Meddelelse derom.

Skolens Lærere.

- Hr. *Agertoft, P.*, cand. mag. Fysik.
 — *Andersen, Edm.*, cand. mag. Naturhistorie.
 — *Branth, Paul*, cand. jur., Skoleinspektør. Dansk, Matematik, Regning.
 — *Christiansen*, Gymnastiklærer. Gymnastik.
 Frk. *Eckmann, O.* Skrivning.
 Hr. *Engelsen, H. Chr.*, cand. theol. Engelsk.
 Frk. *Finsen, O.* Anskuelsesundervisning, Dansk, Historie, Regning.
 Hr. *Goldschmidt, M. J.*, Dr. phil. Græsk.
 — *Heckscher, I.*, cand. mag. Fysik, Matematik.
 Frk. *Heggum, A.* Dansk, Geografi.
 Hr. *Jørgensen, C.*, cand. mag. Latin, Tysk, Regning, Skrivning.
 — *Lundbye, J.*, cand. theol. Religion.
 Frk. *Meyer, H.*, eks. Institutbestyrerinde. Dansk, Tysk, Engelsk.
 Hr. *Michelsen, Carl*, Sproglærer. Fransk.
 — *Neiiendam, V.* Tegning.
 — *Olsen, Carl A.*, cand. mag. Tysk, Dansk.
 — *Rasmussen*, Krigsassessor. Gymnastik.
 Frk. *Rasmussen, Ingeborg*, eks. Lærerinde. Gymnastik.
 Hr. *Repstock*, cand. mag. Naturhistorie.
 — *Stuckenberg, Viggo*, cand. phil. Dansk, Geografi, Historie.
 — *Thomsen, Chr.*, cand. mag. Græsk.
 Frk. *Winther, Ch.*, Dansk, Regning.
 Hr. *Wulff-Hansen*, cand. phil. Gymnastik, Sløjd, Sang.

Bestyreren har undervist i Historie, Latin og Dansk.

Under Frk. *Finsens* Ophold i Udlandet har eks. Lærerinde Frk. *Anna E. Petersen* læst hendes Timer.

I Stedet for Hr. *Engelsen*, der var bortrejst i sidste Halvdel af Skoleaaret, har Hr. cand. mag. *Hein* undervist.

Hr. *Branth* er Skolens første Inspektør; han har Inspektion i Bygningen og staar iøvrigt Bestyreren bi. Hr. *Jørgensen* er Inspektør paa Legepladsen.

Skolens Undervisning i det forløbne Skoleaar.

1ste Forberedelsesklasse.

Dansk (Frk. *Winther*). Schneekloths A B C og Læsebog læst, stavet og skrevet. Historierne genfortalte — nogle Vers lært udenad.

Anskuelsesundervisning (Frk. *Petersen*). Husdyrene og deres Nytte. Trækfuglene. Mark og Mose. Bondens Arbejde o. s. v.

Regning (Frk. *Winther*). Lært at læse og skrive Tal samt addere og subtrahere indenfor Talrækken 1—100, lært at multiplicere og dividere indenfor Talrækken 1—20.

Skrivning med Frk. *Eckmann*. **Sløjd** med Hr. *Wulff-Hansen*, **Gymnastik** med Frk. *Rasmussen*, **Sang** med Hr. *Wulff-Hansen*.

2den Forberedelsesklasse.

Dansk (Frk. *Petersen*). Efter Emil Slomanns Læsebog for danske Børn læst og genfortalt Side 20—183. Enkelte Vers er lært udenad. Stil efter Mogensens og Halles Retskrivningsøvelser 1ste Hefte.

Regning (Frk. *Petersen*). Meget lette Regnestykker i de fire Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal. Additions- og Subtraktionstabellen.

Religion (Hr. *Lundbye*). G. T. — Rigets Deling. Nogle Salmer. (Glahn: Bibelske Salmer).

Anskuelsesundervisning (Frk. *Petersen*). Danmarks Naturforhold, Plante- og Dyreverden samt de elementære geografiske Begreber.

Skrivning med Frk. *Eckmann*, **Sløjd** og **Sang** med Hr. *Wulff-Hansen*, **Gymnastik** med Frk. *Rasmussen*.

3dje Forberedelsesklasse.

Dansk (Frk. *Meyer*). Emil Slomanns Læsebog for danske Børn, Side 1—148; enkelte Vers er kun læst paa Skolen. Staveøvelser efter Mogensens og Halles Retskrivningsøvelser, 1ste og 2det Hefte. For Klassen er læst og fortalt: *Campes Robinson*. Fortællinger af *Odysseen* og *Thors Rejse til Utgaard* efter *Funch*, *Røgind* og *Warburgs danske Læsebog*. c. 2 Skolestile og 1 Hjemmestil om Ugen.

Religion (Hr. Lundbye): Jesu Fødsel — Indtoget i Jerusalem. (Chr. Møller: Bibelhist.). Nogle Salmer. Glahn: Bibelske Salmer og Sange.

Geografi (Frk. Heggum). De almindeligste geografiske Begreber, samt Danmarks Geografi mundtlig gennemgaaet.

Naturhistorie (Hr. Repstock). Uden Benyttelse af Bog gennemgaaet Typer af Pattedyr, Fugle og Krybdyr.

Regning (Frk. Petersen). Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte og benævnte Tal, baade Hoved- og Tavleregning. De fire smaa Tabeller. Hjemmeregning hver Uge.

Skrivning med Frk. Eckmann, **Sløjd** og **Sang** med Hr. Wulff-Hansen, **Gymnastik** med Frk. Rasmussen.

4de Forberedelsesklasse.

Dansk (Frk. Heggum). Emil Slomanns Læsebog for danske Børn: Slutningen af 2det og ca. 100 Sider af 3dje Bind. Mogensen og Halles 2det Hefte er benyttet til Staveøvelser og Stil. Lidt mundtlig Grammatik, 2 Stile om Ugen.

Religion (Hr. Lundbye): Rigets Deling—Jonas. Lidelseshistorien. Opstandelsen. Repetition af Jesu Liv. Nogle Salmer.

Historie (Frk. Petersen). Med Børnenes Fædrelandshistorie af Ottosen som Grundlag er Tiden c. 800—1448 gennemgaaet.

Geografi (Frk. Heggum). Efter C. C. Christensens Lille Geografi er læst Europa undtagen Danmark og Sydevropa.

Naturhistorie (Hr. Repstock). Balslevs Naturhistorie: Pattedyr og Fugle.

Regning (Frk. Winther). Repeteret de 3 Regningsarter med benævnte Tal, lært Division med benævnte Tal — anvendt baade som Hoved- og Tavleregning. Tabel. — Ugentlig Hjemmeregning.

Skrivning med Frk. Eckmann, **Tegning** med Hr. Neiiendam, **Sløjd** og **Sang** med Hr. Wulff-Hansen, **Gymnastik** med Frk. Rasmussen.

5te Forberedelsesklasse.

Dansk (Frk. Heggum). Emil Slomann: Læsebog for danske Børn, 3dje Del, læst c. 60 Sider. Torvald Strøm, 5te Del, læst c. 100 Sider. Mogensen og Halles 3dje Hefte. Grammatik dels mundtlig, dels efter Boysens Ledetraad, 1ste Afd. 1 ugentlig Skolestil, Hjemmestil hver 14de Dag.

Religion (Hr. Lundbye): Juda Rige—Makkabæerne. Pinsen - Aposteltidens Afslutning. (Chr. Møller: Bibelhistorie). Budene og Trosartiklerne med Luthers Forklaring. Nogle Salmer.

Engelsk (Frk. Meyer). Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog Stk. 1—112.

Historie (Frk. Petersen). Med Børnenes Fædrelandshistorie af Ottosen som Grundlag er gennemgaaet Tiden fra Reformationen til vore Dage.

Geografi (Frk. Heggum). Efter Lyngbyes Lærebog er gennemgaaet Asien, Afrika, Amerika og Avstralien.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Efter Balslevs Lærebog læst og repeteret Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr, Bløddyr, Straaledyr og Mennesket.

Regning (Frk. Winther). Repeteret de fire Regningsarter med benævnte

Tal. Addition og Subtraktion af Brøker baade som Hoved- og Tavleregning
Ugentlig Hjemmeregning.

Skrivning med Frk. Eckmann, **Tegning** med Hr. Neiiendam, **Sløjd** og **Sang** med Hr. Wulff-Hansen, **Gymnastik** med Frk. Rasmussen.

Mellemskolens I. Klasse.

Dansk (Hr. Stuckenberg). F. Christensen: Dansk Læsebog for Børn i 11—12 Aars Alderen. Boysens Ledetraad, første Afdeling, hele Bogen. En Stil ugentlig.

Religion (Hr. Lundbye): Den gl. Pagt—Rigets Deling. De 10 Bud. (Assens: Mindre Lærebog). Ny Testamente.

Tysk (Frk. Meyer). Chr. Sarauw: Tysk Begynderbog. Hele Bogen.

Engelsk (Hr. Engelsen). O. Jespersens Begynderbog II S. 38, S. 80, S. 112—113. *Nursery Tales*: Little Red-Riding-Hood. The three little pigs. Jach the Giant-Hiller. Hop o' my Thumb.

Historie (Hr. Elmquist). Efter Ludv. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen gennemgaaet Oldtiden og Middelalderen indtil „Norden i den hedenske Tid.“

Geografi (Hr. Stuckenberg). Efter Lyngbyes Geografi: Evropa.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Efter Boas Lærebog i Zoologi læst og repeteret Pattedyr og Fugle. Dernæst gennemgaaet en Del almindelige Planter.

Regning (Frk. Winther). De fire Regningsarter med Decimalbrøk, Reguladetrykker med Brøk, omvendt Forhold, lidt Procentregning baade som Hoved- og Tavleregning. Ugentlig Hjemmeregning.

Fysik (Hr. Heckscher). Sundorphs Naturlære I. Mekanisk Fysik til „Vædsketryk“ samt Varmelæren. I Hold paa to og to har Eleverne i Aarets Løb foretaget 10 fysiske Øvelser under Lærerens Ledelse.

Skrivning med Frk. Eckmann, **Tegning** med Hr. Neiiendam, **Gymnastik** med Hr. Rasmussen, **Sløjd** og **Sang** med Hr. Wulff-Hansen.

Mellemskolens II. Klasse.

Dansk (Hr. Branth). F. Christensens danske Læsebog I Del. Boysens Ledetraad, Afd. 2 Stk. 28—41. En Stil om Ugen.

Religion (Hr. Lundbye). I og II Trosartikel (Balslev). Den gamle Pagt fra Ruth; den nye Pagt til Jesu Fremtræden (Assens). Nogle Salmer.

Tysk (Hr. Jørgensen). Sarauws Læsebog I, S. 4—54.

Engelsk (Frk. Meyer). Listovs Ledetraad III. Hele Bogen med Undtagelse af nogle danske Stykker. I Cinderella and other Fairy-Tales, Cinderella, Tom Thumb, The sleeping Beauty og The White Cat.

Historie (Hr. Stuckenberg). Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen, forfra til Gregor den Syvende (Side 131).

Geografi (Hr. Stuckenberg). Efter Dahlbergs større Lærebog fra Danmark til Sydevropa.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Zoologi: Efter Boas Bog læst og repeteret fra Klatrefugle til Insekter med ufuldstændig Forvandling. Botanik: De vigtigste hel- og frikronede Blomsterplanter gennemgaaede.

Regning (Hr. Branth). Efter Meiers Regnebog II er regnet de fleste Opgaver fra S. 1—60.

Matematik (Hr. Branth). Th. Eibes Geometri S. 1—35.

Fysik (Hr. Repstock). Med Sundorph: Fysik for Mellemskolen som Grundlag gennemgaaet: Lufttryk. Magnetisme. Elektricitet til Induktion. Med Simonsen og Rasmussen: Lille Kemi, som Grundlag gennemgaaet: Ilt, Brint og Kulsyre.

Skrivning med Hr. Jørgensen, **Tegning** med Hr. Neiiendam, **Gymnastik**, **Sløjd** og **Sang** med Hr. Wulff-Hansen.

II studerende og Realklasse.

Dansk (Hr. Stuckenberg). F. Christensens Læsebog, anden Del. Det læste er benyttet til Analyse. Skrevet en Stil hver fjortende Dag.

Religion (Hr. Lundbye). Synden. III Art. og Fadervor (Balslev). Den nye Pagt til Apostelkirken. (Assens: Mindre Lærebog). Nogle Salmer.

Latin (Hr. Jørgensen). Hauchs latinske Lærebog I.

Tysk (Hr. Olsen). Skouboe: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne, S. 63—87, 95—101, 106—114, 126—130, 218, 221—224, 225—227. Kapers Grammatik.

Engelsk (Hr. Engelsen). *Realkl.* læst og repeteret Stk. 1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 21—23, 24—28, 32, 33—34, 36—38, 39, 43, 50—52, 63—64, 65, 66, 67—71, 72—74, 82—87, 89, 97—101, 103—107, 108. *Den studerende Klasse*: Stk. 8, 10—13, 18, 63—65, 66, 80, 82—87, 89, 114—117, 137—143, 166, 167, 176, 182.

Fransk (Hr. Michelsen). Michelsen: Fransk for Mellemlklasser, læst Stk. 133—186. Nielsen: Grammatik, Verber.

Historie (Hr. Stuckenberg). Efter Ottosen og Schmidts Lærebog, 1ste Del, fra Roms Grundlæggelse til Norden i Korstogstiden.

Geografi (Hr. Stuckenberg). Efter Dahlbergs større Lærebog Mellem-, Øst- og Sydevropa.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Efter Boas Lærebog i Dyrerigetets Naturhistorie læst og repeteret Leddyr og Orme. Dernæst læst Mennesket. Efter Poulsens Botanik læst og repeteret de vigtigste frikronbladede og helkronede Plantefamilier.

Matematik (Hr. Branth). Jul. Petersens Aritmetik: Multiplikation, Division, Ligninger af 1ste Grad, Potens, Proportioner, Decimalbrøk. Th. Eibes Geometri: fra Geometriske Steder — Ensvinklede Trekanter.

Regning (Hr. Jørgensen). Procentregning, Forholdsregning og bl. Opgaver efter Meiers Regnebog.

Skrivning med Hr. Branth, **Tegning** med Hr. Neiiendam, **Gymnastik**, **Sløjd** og **Sang** med Hr. Wulff-Hansen.

III studerende og Realklasse.

Dansk (Hr. Stuckenberg). Holberg: Den politiske Kandestøber, Jeppe paa Bjerget. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Baggesen: Odins Rejse til Dovre; Ja og Nej. Øhlenschläger: Hakon Jarl. Blicher: Røverstuen. Heiberg: En Sjæl efter Døden, Aprilsnarrene. Hostrup: Genboerne. Paludan Müller: Den ottende Kunst, Abels Død. C. Ploug: Et Kys. — I Analyse er Langes Øvelser og Bæks Paragraffer benyttede. Der er skrevet en Stil hver fjortende Dag.

Religion (Hr. Lundbye). Marcus Evangelium efter N. T. gennemgaaet og forklaret. Kristendommens Indførelse i Danmark og Udviklingen af den danske Kirke indtil Reformationen gennemgaaet i Foredrag. Samtaler om Sakramenterne.

Latin (Hr. Elmquist). Hauchs Lærebog II. Ovids Metamorphoser i Levys Udvalg Nr. 1, 2 og 3.

Engelsk (Hr. Engelsen). N. Bøgholm og Madsen: 1—52, 62—66, 90—97; uden Forberedelse: A journey to London 66—70. Stykker af Conan Doyle: The Speckled Band.

Græsk (Hr. Thomsen). Hudes Elementarbog til sammentrukne Verber (exklus.). Anabasis I, 1 og 2. Grammatik undtagen sammentrukne og μ Verber.

Tysk (Hr. Olsén). Kaper og Petersens Læsebog (1891), S. 1—35, 55—58, 134—154, 283—287, 367—369, 388—392, 395—397, 399—404, 405—406, 415—416, 423—424, 434—435, 438—439. 447—448. Kapers Grammatik: Formlæren.

Fransk (Hr. Michelsen). Michelsen: Fransk for Mellemlklasser, Stk. 187—218, 241—248; Mérimée: Lettres d'Espagne, L'Enlèvement de la Redoute, Matéo Falcone. Nielsen: Grammatik, Verber; Michelsen: Stiløvelser I Stk. 1—27, 47—60.

Historie (Hr. Stuckenberg). Ottosen og Schmidts Lærebøger fra I Dels Side 190 (Norden) til II Dels Side 129 (Peter den Store).

Geografi (Hr. Stuckenberg). Efter Dahlbergs større Lærebog de fremmede Verdensdele samt Nord- og Østevropa.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Zoologi: Efter Boas Lærebog læst og repeteret Tusindben, Edderkopper, Krebsdyr, Orme, Bløddyr, Straaledyr og Mennesket. Botanik: Efter Poulsens Lærebog læst og repeteret den almindelige Del samt fra de Kronløse, Bogen ud.

Matematik (Hr. Branth). Jul. Petersens Aritmetik II, Rod, Ligninger af 2den Grad, Differensrækker. Eibes Geometri, fra ensvinklede Trekkanter til Areal.

Fysik (Hr. Heckscher). Ellingers Fysik: Fra „Archimedes Princip“ til „Molekulære Kræfter“. Magnetisme, Elektricitet, Varmelære. I Aarets Løb har flere af Eleverne holdt mindre Foredrag over Emner, hentede væsentlig fra La Cour's historiske Fysik.

Regning (Hr. Jørgensen). Knud Christensens Regnebog.

Gymnastik med Hr. Wulff-Hansen. III Realklasse **Skrivning** med Frk. Eckmann, **Tegning** med Hr. Branth.

IV studerende Klasse.

Dansk (Hr. Branth). Dels læst af, dels oplæst for Klassen: Holberg, den politiske Kandestøber; Wessel: Kærlighed uden Strømper, Digte; Ewald: Digte. Ingemann: Holger Danske; Paludan-Müller: det meste af Adam Homo; nogle Fortællinger af Pontoppidan; Ibsen: Per Gynt; Björnson: Fiskerjenten. H. Bæk: Læsestykker om danske Digtere. Olaf Lange: Øvelser i Analyse. 2 Stile om Maaneden.

Latin (Hr. Jørgensen). Hauchs Lærebog III S. 3—5, 7—43, 124—25, 138—174. Levys Udvalg af Ovid Nr. 1, 2, 4, 6, 12, 13, 14, 15. Til Eksamen opgives Hauchs Lærebog S. 7—41, 44—67, 138—174. Levys Udvalg Nr. 1, 2, 4, 12.

Græsk (Hr. Thomsen). Anabasis I, 1. 2, 1—18. 4, 11 ud. 5. 7 og 8 (forbigaaet I, 4, 13—17 og 5, 9) II, 5, 31 ud. IV, 4 og 5. Odyss. IX (forbigaaet 116—41, 371—412).

Tysk (Frk. Meyer). Kaper og Petersen, Læsebog for de højere Klasser, dels statarisk, dels kursorisk, Side 154—187, 302, 395, 404—424, 432—438, 448—460.

Fransk (Hr. Michelsen). Michelsen: Franske Læsestykker S. 1—7, 44—73, 160—179. Uden Forberedelse: S. 73—113. Mérimée: Tamango, L'Enlèvement de la Redoute. Uden Forberedelse: Matéo Falcone. Nielsens Grammatik.

Historie (Hr. Elmquist). Den nyeste Tids Historie efter Ottosen og Schmidts Lærebog. Den romerske Republiks Historie efter Ræders Bog.

Geografi Hr. Stuckenberg). Dahlbergs større Lærebog, hele Bogen.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Det anordnede Pensum efter Boas og Poulsens Lærebøger.

Matematik (Hr. Branth). Jul. Petersens Aritmetik: Kvotientrækker, Logaritmer, Rentesregning, Kvadratudsdragnings, største fælles Maal og mindste fælles Mængdefold. Th. Eibes Geometri, fra Areal og Bogen ud. Hele det anordnede Pensum repeteret.

Fysik. (Hr. Heckscher). Ellingers Lærebog: Fra § 261 (Strømmens kemiske Virkninger) og ud. Det hele anordnede Pensum repeteret. Udenfor Skoletiden har nogle af Eleverne foretaget fysiske Øvelser under Læreren Ledelse.

Gymnastik med Hr. Wulff-Hansen.

IV Realklasse.

Dansk (Hr. Stuckenberg). Holberg: Jeppe paa Bjerget, Abracadabra. Ewald: Rungstedts Lyksaligheder. Wessel: Hundemordet, Gaffelen, Posthuset, Smeden og Bageren. Baggesen: Ja og Nej. Øhlsenschläger: Aladdin, Vaulundurs Saga. Ingemann: Morgen og Aftensange. Grundtvig: Paaskeliljen. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen. Hertz: Sven Dyrings Hus. Blicher: Røverstuen. Heiberg: En Sjæl efter Døden. H. C. Andersen: Stoppenaalen, Elverhøj, den flyvende Koftert. Chr. Winther: Hjortens Flugt. Paludan-Müller: Abels Død. Goldschmidt: Fra min Onkels Hus. Hostrup: En Spurv i Tranedans. Drachmann: En Nutidssaga, den store Bjørns Endeligt. Pontoppidan: Krøniker (Udvalg). — Til Analyse er benyttet Olaf Langes Lærebog og Bæks Paragraffer. Der er skrevet en Stil hver fjortende Dag.

Tysk (Hr. Olsen) Kaper og Petersens tyske Læsebog for de højere Klasser. Prosa: S. 1—35, 59—69, 87—109, 242—245. Poesi: S. 367—370, 388—392, 395—397, 405—407, 410—411, 415—416, 423—424, 434—435, 438—439, 447—448, 452—454, 461, 481—482; heraf opgives alt undtagen S. 87—97. Kursorisk: Kaper og Petersen S. 69—78, 134—154, 172—188 og største Delen af Schillers Wilhelm Tell.

Fransk (Hr. Michelsen). Som IV stud.

Engelsk (Hr. Engelsen). O. Jespersen: Engelsk Læsning for Mellemklasserne, Treasure Island. Boysens Læsestykker I. Brekkes Læsebog I: Rich Peter the Pedlar. The Inn in the Oak-Forest. Poesi: A. Hansen og Joh. Magnussen, Engelsk Digtsamling. J. Magnussen, Engelsk Grammatik. 1 Ver-

sion ugtl. Kursorisk efter Anthony Hope: *The Prisoner of Zenda*. *Til Eksamen opgives*: Prosa: Boysens Engelske Læsestykker 1ste Hefte. O. Jespersen: Engelsk Læsning for Mellemlklasserne, S. 7—43 og S. 61—128. Poesi: Hansen og Magnussens Digtsaml. S. 1—4, 7—18, 24—25, 35—36, 51—56.

Historie (Hr. Stuckenberg). Schmidt og Ottosens Lærebøger, begge Bind, og P. Munchs Samfundslære, den mindre Udgave.

Geografi (Hr. Stuckenberg). Som IV st.

Naturhistorie (Hr. Andersen). Som IV st.

Matematik (Hr. Branth). Som IV st.

Regning (Hr. Jørgensen). Eksamensopgaver efter Lomholts Samling.

Fysik (Hr. Heckscher). Som IV studerende Klasses matem. Afdeling.

Gymnastik med Hr. Wulff-Hansen.

V studerende Klasse.

Dansk og Oldnordisk (Hr. Olsen). Litteraturhistorien er paa Grundlag af Rønnings Lærebog gennemgaaet fra P. A. Heiberg til den nyeste Tid. Af Værker opgives: Baggesen: Kallundborgs Krønike. Øhlenschläger: St. Hansaften Spil og Hakon Jarl. Grundtvig: Mester Ole Vind og Paaskeliljen. Blicher: Brudstykker af en dansk Landsbydegns Dagbog. Heiberg: En Sjæl efter Døden. Hertz: Svend Dyrings Hus. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen, De to Øxer. Winther: Annette, En Aftenscene. Nogle Digte af Ploug. Paludan-Müller: Brudstykker af Adam Homo, Adonis. Goldschmidt: Maser. Wimmers Læsebog S. 1—9, 26—34, 45—53, 55—61, 63—74, 108—119 = 52 Sider. En Stil hver fjortende Dag.

Religion (Hr. Lundbye). Som VI Klasse.

Engelsk (Hr. Engelsen). Books for the Bairns: Reynard the Fox. Ch. Dickens: David Copperfield's School-Days Kap. VI—X. Boysens: Engelske Læsestykker IV.

Fransk (Hr. Michelsen). Michelsen: Hist. Læsest. I; Mérimée: Colomba, de første Kapitler. Nielsen: Syntaks, Tidernes Brug, Subjonctif, Infinitif. Stil efter Michelsens Stiløvelser I og II.

Historie (Hr. Elmquist). Oldtidens Historie efter Ræders Lærebog. Middelalderens og den nyere Tids almindelige Historie efter Ottosen og Schmidts Lærebog. Nordens Historie til 1660 efter Johan Ottosens Lærebog.

Græsk (Hr. Goldschmidt). Iliaden I. II. (1—493) VI. IX. (1—306). Herodot III (med Forbigaaelse af cp. 87, 90—95, 101, 108—9) og IV cp. 1—7, 83—98, 102, 118—144.

Latin (Hr. Jørgensen). Sallust: Bellum Jugurthinum capp. 5—59 (incl.). Cicero: Cato major, Talerne for Ligarius og det maniliske Lovforslag. Livius XXIII capp. 1—15 incl. Vergils Æneide IV. Sang, Horats's Breve I, af Oderne i 1ste og 2den Bog ialt 652 Vers. — Extp. Ciceros 3dje Tale mod Catilina. Sallust: Bellum Jugurthinum capp. 80—100. Livius XXI capp. 1—10. Antikviteter efter Goldschmidts Bog, Versioner efter Cicero og Sallust samt Eksamensversioner efter Thoresens Bog.

Tysk (Hr. Jørgensen). Som VI Kl.

Matematik (Hr. Branth). Jul. Petersens Aritmetik, Annuiteter og 3dje Del. Jul. Petersens Trigonometri, sammes Stereometri § 1—47.

Fysik, de sproglige (Hr. Heckscher). Ellingers Fysik: Fra „Archime-

des Princip“ til „Molekulære Kræfter“. Magnetisme, Elektricitet, Varmelære. De *mat.-nat.* (Hr. Agertoft). Barmwaters og Prytz Lærebøger, Varme, Magnetisme og Elektricitet, og Ellinger, Optik, læst og repeteret.

Gymnastik med Hr. Christiansen.

VI studerende Klasse.

Dansk og Oldnordisk (Hr. Olsen). Den danske Litteraturs Historie til 1870 gennemgaaet med Rønnings Lærebog som Grundlag (Den videnskabelige Litteratur i det 19de Aarhundrede opgives ikke til Eksamen). Som Speciale er Tiden 1800—1840 udførligere behandlet. Følgende Værker opgives som læste: Holberg: Erasmus Montanus, Den politiske Kandestøber. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Ewald: Brudstykker af Levned og Mening. Baggesen: Kallundborgs Krønike. Øhlenschläger: St. Hansaften Spil, Hakon Jarl. Grundtvig: Paaskeliljen, Mester Ole Vind. Heiberg: En Sjæl efter Døden. Blicher: Brudstykker af en dansk Landsbydegns Dagbog. Hertz: Sparekassen. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen. Chr. Winther: Annette, Ringens Indskrift. Paludan-Müller: Brudstykker af Adam Homo, Adonis. Goldschmidt: Maser. Wimmers oldnordiske Læsebog: S. 1—14, 26—60, 63—119. Til Eks. opgives S. 9—14, 26—34, 41—53, 55—61, 63—73, 108—118. Hovedtrækkene af Wimmers Formlære; en Del sproglige og reale Oplysninger meddelte mundtlig. En Stil hver 14. Dag.

Religion (Hr. Lundbye). Forreformatorerne; Den danske Kirke fra Reformationen til Grundtvig. Enkelte etiske Begreber er behandlede i Foredrag og Samtale. Hjælpemiddel: Fr. Nielsens Ledetraad i Kirkens Historie.

Engelsk (Frk. Meyer). Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog II, Side 1—8, 40—60 og 75—103. Forrige Aars Pensum repeteret. Bogen er benyttet til Ekstemporallæsning. Grammatik efter Magnussens Lærebog. Til Eksamination opgives: Bøgholm og Madsens Læsebog I, Side 63—117, 122—127 II, S. 1—8, 40—60 og 90—97.

Fransk (Hr. Michelsen). Michelsen: Hist. Læsest. I og II; Nielsen: Syntaks; Stil efter Michelsens Stiløvelser II.

Tysk (Hr. Jørgensen). G. Hauptmann: Die Weber. Sudermann: Johannes. Nogle Kapitler af Reuter: Ut de Franzosentid.

Historie (Hr. Elmquist). Paa Grundlag af Ottosen og Schmidts Lærebog er læst Tiden efter 1660. Efter Joh. Ottosens Bog: Nordens Historie fra 1660 til Nutiden. Roms Historie fra de puniske Krige til Augustus efter Ræders Lærebog. Samfundskundskab med Benyttelse af P. Munchs Lærebog.

Latin (Hr. Jørgensen). Sallust: Bellum Jugurthinum capp. 5—59 incl. Cicero: Cato major, Talerne for Ligarius og det maniliske Lovforslag samt 4de Tale mod Catilina. Horats: Carmina II undt. 5, 9, 17; III 4, 7. Carmina selecta: Digte af Catul, Tibul, Properts og Martial. Ex tempore er læst Ciceros 1ste, 2den og 3dje Tale mod Catilina samt Einhard: Vita Caroli magni. Versioner efter Thoresen, Litteraturhistorie, Antikviteter.

Til Eksamen opgiver *hele Klassen*:

Sallust: Bellum Jugurthinum capp. 24—59 incl. Cicero: Cato major (undt. capp. 15) og Talen for Ligarius. Vergil: Æn. II. Horats's Breve I 1, 2, 4, 5, 7, 12, 15, 17, 19, 20. Carmina selecta: Catul 1, 3, 5, 9, 11, 12; Tibul 1, 2, 3, 5; Properts 2, 4, 5, 6, 7, 11; Martial hele Udvalget.

De tre Disciple opgiver desuden: Livius XXIII cap. 1—19 incl. Seneca II v. Gertz S. 1—35, 80—86, 99—113. Cicero: Talen for Dejotarus cap. 1—8 incl. Horats: carm. I undt. 2, 6, 10, 13, 14, 25, 28, 29, 32, 36, 37; II undt. 5, 9, 17; III 4, 7.

1 Discipel opgiver foruden Fællespensumet: Livius XXIV capp. 26—46 incl. Ciceros Tale for det man. Lovforslag. Seneca II S. 57—63. Horats carm. I undt. 2, 5, 8, 12, 13, 15, 17, 20, 25, 28, 29, 30, 33, 35, 36; II 2, 3, 4, 10, 13, 15, 18, 19; III 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13; IV 3, 7.

Græsk (Hr. Thomsen). Læst i Aar: Euripides: Medea; Platon: Apologi og Kriton, af Thriges Udvalg Faidon p. 27—35 og 50—55, Symposion p. 56—71 og Protagoras p. 84—96.

1 Oversættelse: Aiskhylos' Perser, Sofokles' Kong Oedipus og Aristophanes' Skyer. Benyttet Sechers Litteraturhistorie.

Der opgives til Eksamen: Iliaden I (undt. 430—89), VI og IX (undt. 1—88); Odys. VI. Herodot VIII, 26—129 (undt. 104—6). Platon som ovenfor.

Matematik (Hr. Heckscher). Projektionstegning. Det anordnede Pensum. Stereometri: Fra regulære Polyedre og ud. Anal. Geom.: Det anordnede Pensum. Konstruktionsopgaver. c. 7 Opgaver ugentlig hjemme foruden 1 Opgave i Projektionstegning. Det hele anordnede Pensum repeteret.

Fysik (Hr. Agertoft). *De sproglige*: Ellingers Fysik. Heegaards Astro-nomi. *De mat.-nat.*: Barmwaters og Prytz Lærebøger: Varme, Magnetisme og Elektricitet. Ellinger: Optik. Det hele Pensum repeteret.

Gymnastik med Hr. Christiansen.

Skrivning.

Efter at Eleverne i 1ste Klasse har gennemgaaet det lille og store Alfabet paa Tavle, er de i Slutningen af Aaret begyndt at skrive med Blæk. I 2den—4de Klasse er afvekslende skrevet latinsk Skrift, Sammenskrift og Øvelser for at give bedre Legemsstilling og fjerne den tunge Haandstilling under Udøvelse af de skriftlige Arbejder. Hertil er i 5te Kl. og I Mellemskoleklasse føjet Indøvelse i Gotisk, og endelig i III Realklasse er Intendant Jørgensens Hurtigskriftsøvelser benyttede i Forbindelse med Diktat til Uddannelse af en Haandskrift, samt Rundskrift efter Christensens Rundskriftsøvelser.

Slojd.

1ste Kl. — Indøvet Savning og Høvling samt begyndt Boring.

2den Kl. — Lette Arbejder med Skraa- og Tværsavning, Høvling og Spigring. — Afslibning og Bejdsning.

3die Kl. — Lette Arbejder med Boring, Skraasavning, Høvling og Studsning. — Afslibning og Bejdsning.

4de Kl. — Skraa- og Rundsavning og Høvling. — Afslibning, Bejdsning, lidt Lakering og Polering.

5te Kl. — Almindelige Arbejder med Skraa- og Rundsavning, Høvling og Fasning. — Bejdsning, lidt Lakering og Polering.

Mellemskolens I Kl. — Brug af Smalsav, Stiksav og Fil, Fasning og Rundhøvling. — Lakering og Polering.

Mellemskolens II Kl. — Arbejder med Brug af de almindelige Værktøjer samt Limning. — Lakering og Polering.

II Realkl. — Nyttige Arbejder efter frit Valg med Brug af de almindelige Værktøjer og Limning. — Lakering og Polering. — Mindre Arbejder i finere Træsarter.

III Realkl. — Større og vanskeligere Arbejder efter frit Valg indenfor det tillærte Omraade og den opnaaede Værktøjsføring; mange Genstande i finere Træsarter.

Udenfor Skoletid har der i Vinterhalvaaret for en maanedlig Betaling af 2 Kr. for hver Deltager været Sløjd, dels til Udnyttelse af Fritid om Eftermiddagen og dels for at give Elever Lejlighed til at prøve større Arbejder: Skriveborde, Borde, Stole, Bænke, Skabe, Bakker, Rammer o. s. v. ca. 25 af Skolens Elever har i Vinterens Løb deltaget i denne Undervisning.

Tegning.

Ved Tegneundervisningen i 4de og 5te Forberedelsesklasse, i Mellemskolens I og II Kl. er Oscar Mathiessens Undervisningsmetode fulgt. Efter Elevernes Standpunkt er der foretaget Øvelser i Afbildning af letfattelige Ting. Til Modeller er der navnlig brugt Blomster, Blade, Husgeraad, Værktøj og Fugle. Forholdsmaal og Perspektiv er stadig indøvet. Ligeledes er der gjort Forsøg med Maling med Vandfarve, og der er leveret Hjemmeopgaver efter Elevernes frie Valg, og deres Gengivelsesevne og ubundne Trang til at tegne de dem omgivende Genstande er paa alle Maader støttet. — I II Realkl. er der tegnet geometriske Konstruktionsopgaver.

Fra Skoleaaret.

Skolen har fra Begyndelsen af dette Skoleaar faaet et særskilt, meget rummeligt Lokale til Fysikundervisningen og har derved faaet adskillig bedre Vilkaar for denne Undervisning, som da ogsaa ved den nye Skoleordning vil komme til at spille en betydelig større Rolle end tidligere. Der er i Slutningen af Aaret afholdt fysiske Øvelser af Disciplene i I Mellemskoleklasse, og disse Øvelser har ikke blot været meget fornøjelige for Disciplene, men synes ogsaa at have givet et særdeles godt Resultat.

De forskellige Samlinger er i Aarets Løb forøgede paa sædvanlig Vis. For de Gaver, som Skolen har modtaget til dette Brug, bringer vi herved vor Tak.

Biblioteket bestaar af godt 1000 Bind; det har i Aarets Løb haft en Forøgelse paa 200 Bind, hvoraf en Del er Gaver fra Lærere og Elever ved Skolen. For disse Gaver bringes herved Skolens Tak. Biblioteket er aabent hver Dag Kl. 10. Kontingentet er 10 Øre om Maanedn eller 1 Kr. om Aaret.

Den sidste Dag før Juleferien havde vi den Fornøjelse, at Hr. Mylius-Erichsen, der da lige var vendt hjem fra Grønland, fortalte Lærere og Elever lidt om grønlandske Forhold og fremviste en Samling udmærkede Lysbilleder af Grønlændere og Grønlands Egne.

De smaa Drengs samledes om et Juletræ til festlig Afslutning af Aaret.

Den 13de Februar fandt Vinterskovturen Sted i det herligste Solskinsvej med Sne paa alle Marker og Træer. Turen gik som sædvanlig til Konstantia og Charlottenlund Skov.

Skolen deltog i Sangstævnet i Maj Maaned med et Hold paa 109 Elever. Foruden at deltage i Aabnings- og Afslutningshøjtidelighederne sang dette Elevhold ved Kirkekoncerten i Frue Kirke Mandag d. 15de og i Odd-Fellowpalæet Tirsdag d. 16de Maj.

Den store Skovtur affholdtes Lørdag d. 27de Maj og gik i Aar til Ørholm. Turen var ualmindelig fornøjelig for alle Deltagerne, og Glæden forstyrredes aldeles ikke ved en stærk Tordenbyge, der for en Tid afbrød Legen i det frie.

Fælles Regler,

gældende for De forenede Latin- og Realskoler, Frk. H. Adlers
Fællesskole for Drengene og Piger, Efterslægtsselskabets Skole
og Det danske Selskabs Skole.

A. Skolebetaling.

1) Af Brødre, som samtidig undervises i De forenede Latin- og Realskoler, betaler den ældste fuld Betaling, de følgende hver 2 Kr. under fuld Betaling, uanset om de er Elever i samme eller i forskellige Skoler.

2) Til Brændsel og Inventar betaler hver Elev 4 Kroner aarlig, 2 Kr. 1ste November og 2 Kr. 1ste Februar.

3) Enhver ny Elev betaler 4 Kr. i Indskrivningspenge.

4) Elever, der indmeldes til efter Sommerferien, betaler halv Skolebetaling for August.

5) Naar en Elev forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, er han forpligtet til at betale for den Maaned, i hvilken Sygdommen begynder, og for de 2 følgende. Denne Regel gælder ogsaa for de Elever, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.

6) Udmeldelse kan kun ske med 2 fulde Maaneders Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for de 2 følgende.

Midlertidig Udmeldelse for Sommermaanederne modtages ikke.

Af Dimittenderne (Studerende og Realdisciple) betales Skolepenge til Skoleaarets Slutning d. v. s. indtil 31. Juli.

B. Eksamensafgifter.

1) Enhver Elev, der indstiller sig til IV Kl.s Hovedeksamen eller alm. Forberedelseksamen, betaler 20 Kr. i Eksamensafgift. For Afgangseksamen for studerende betaler den Discipel intet, der har bestaaet IV Kl.s Hovedeksamen ved en af de ovennævnte Latin- og Realskoler; ellers betales der 20 Kr. For Stempel paa Vidnesbyrdet betales 1 Kr.

2) En Privatist, der indstiller sig til:

a. Tillægsprøve til Skolelærereksamen, betaler 10 Kr.

b. Tillægsprøve til Alm. Forberedelseksamen, sproglig..... — 10 —
matematisk — 8 —

c. Eksamen i Latin for Farmaceuter .. — 8 —

d. IV Klasses Hovedeksamen — 42 —

e. Afgangseksamen for studerende, *)
sproglig — 41 —
matematisk — 43 —

*) Saafremt vedkommende som Privatist har taget IV Klasses Hovedeksamen ved en af de nævnte Latin- og Realskoler.

sproglig — 31 —
matematisk — 33 —

C. Smitsomme Sygdomme.

1) Naar der i Familier, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange straks at modtage Meddelelse derom.

2) Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farlig Sygdom, vil det være ubetinget nødvendigt at forbyde alle Elever fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest fastslaaes, at al Fare for Smitte er forbi.

3) Derimod vil det under en af de sædvanlige godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Elever fra Hjem, hvor disse findes, Adgang til Skolen*).

*) Dog anmodes de Familier, hos hvem Mæslinger er udbrudt, om kun at sende de Børn i Skole, om hvilke det med Sikkerhed vides, at de tidligere har haft Sygdommen, men derimod at holde de Børn, der ikke tidligere har haft den, borte fra Skolen, indtil det kan antages for sandsynligt, at de ikke er smittede af det i Hjemmet optraadte Sygdomstilfælde.

D. Forsømmelser.

1) Forsømmelser i anden Anledning end Sygdom og andre særlige Tilfælde bør kun foregaa efter Samraad med Skolens Bestyrer.

2) Naar Eleven igen giver Møde paa Skolen, maa han medbringe en skriftlig Meddelelse om, hvorlænge han har været fraværende og hvorfor.

3) Ønskes en Elev (af Sundhedshensyn o. l.) fritaget for i Frikvartererne at være paa Legepladsen, maa han medbringe skriftlig Anmodning fra Hjemmet.

4) Til Fritagelse for Gymnastik — udover een Uge — kræves der, i Henhold til ministeriel Bekendtgørelse, en motiveret Lægeattest, der angiver Fritagelsens Varighed.

E. Optagelse af Elever fra en anden Skole.

1) Naar en Elev, der forlader en af disse Skoler, anmeldes til Optagelse i en anden af disse, er denne — inden Eleven optages — forpligtet til at indhente Oplysninger hos den tidligere Skole om, hvad der maatte være at bemærke om Eleven.

2) Naar Opflytning i en højere Klasse er nægtet en Elev i en af disse Skoler, kan han ikke, ved at overflyttes i en anden af dem, opflyttes i en Klasse, der svarer til den, hvori Opflytning ved den anden var ham nægtet.

3) Udgaar en Elev paa Foranledning enten af Hjemmet eller af Skolen, fordi Hjemmet nægter at overholde de i „Fælles Regler“ fastsatte Bestemmelser, kan vedkommende Elev ikke optages i nogen af disse Skoler.

Ferierne

for næste Skoleaar er fastsat saaledes (begge de angivne Dage medregnede):

Efteraarsferie	15de—18de Oktbr.
Juleferie	23de Dec.—7de Jan.
Paaskeferie	11te—17de April.
Pinseferie	29de Maj—6te Juni.

Skolebetalingen.

Skolebetalingen er fra 1ste August 1905 fastsat saaledes:

1ste } 2den }	Forberedelsesklasse	10 Kr. maanedlig.
3dje	Forberedelsesklasse	12 - —
4de } 5te }	Forberedelsesklasse	14 - —
I } II }	Mellemskoleklasse	16 - —
III } IV }	Mellemskoleklasse	18 - —
Realklassen		20 - —
I } II } III }	Gymnasieklasse	22 - —
III } IV }	studerende og Realklasse	18 Kr. maanedlig.
V } VI }	studerende Klasse	22 - —

For hver ny Discipel betales 4 Kr. i Indskrivningspenge. Til Brændsel og Inventar betales aarlig 4 Kr., Halvdelen 1ste November, Halvdelen 1ste Februar.

For Træ til Sløjd betaler Disciplene i 1ste til 4de Forberedelsesklasse 2 Kr., i de øvrige sløjdende Klasser 3 Kr. aarlig. Sløjdpengene opkræves med Halvdelen 1ste Septbr., Halvdelen 1ste Marts.

Skolepengene betales forud: efter Hjemmenes Ønske kan dette ske enten maanedsvis eller kvartalsvis. I København og

Hellerup opkræves Skolebetalingen i Hjemmene ved Skolens Bud. Desuden er De forenede Skolers Kontor aabent for Indbetalinger hver Skoledag Kl. 10—3. Kontorets Adresse er Frederiksberggade 2°.

Afgangsprøverne vil blive afholdt fra først i Juni til først i Juli. Naar Timeplanen er fastsat af Undervisningsinspektionen, vil den blive meddelt Dimittenderne paa Skolen.

Aarsprøven for Skolens Disciple afholdes i den sidste Uge af Juni og den første Uge af Juli Maaned. En trykt Timeplan for Aarsprøven vil senere blive uddelt til Disciplene.

Onsdag d. 5te Juli Kl. 1 holdes der Afslutning for 1ste til 4de Forberedelsesklasse inkl. Derefter har disse Klasser Sommerferie.

Fredag d. 7de Juli Kl. 2^{1/2} samles Skolens Lærere, Eleverne fra 5te Forberedelsesklasse til VI stud. Klasse og Elevernes Forældre i Gymnastiksalen til **Aarsafslutningen**. Derefter begynder Sommerferien. Undervisningen genoptages Tirsdag den 22. August Kl. 9. Eleverne i 1ste og 2den Forberedelsesklasse møder først Onsdag den 23. August Kl. 9.

Til at overvære Aarsprøven og Aarsafslutningen indbydes Elevernes Forældre og Værger, samt hvem der iøvrigt maatte interessere sig for Skolen.

Frederiksberg, den 30te Maj 1905.

P. Elmquist.

Skolebøgerne.

I næste Skoleaar vil følgende Bøger blive benyttede:

1ste Forberedelsesklasse.

Schneekloths ABC og Læsebog med Billeder for det første Skoleaar.

2den Forberedelsesklasse.

Emil Slomann, Læsebog for danske Børn I. Mogensen og Halle, Ret-skrivningsøvelser, 1ste Hæfte.

3dje Forberedelsesklasse.

Emil Slomann, Læsebog for danske Børn II. Mogensen og Halle, Ret-skrivningsøvelser, 2det Hæfte. Chr. Møller, mindre Bibelhistorie. Glahn, bibelske Sange og Salmer.

4de Forberedelsesklasse.

Emil Slomann, Læsebog for danske Børn III. Mogensen og Halle, Ret-skrivningsøvelser, 2det Hæfte. Ottosen, Børnenes Fædrelandshistorie. Chr. Møller, mindre Bibelhistorie. V. Balslev, Dyrenes Naturhistorie. C. C. Christensen, Lille Geografi. Dahlbergs Skoleatlas.

5te Forberedelsesklasse.

Emil Slomann. Læsebog for danske Børn III. Agerskov, Nørregaard og Strøm, Dansk Læsebog, 4de Afd. (anskaffes senere hen i Skoleaaret). Mogen-sen og Halle, Ret-skrivningsøvelser, 3dje Hæfte. Jespersen og Sarauw, Engelsk Begynderbog I. Balslev, Dyrenes Naturhistorie. Ottosen, Børnenes Fædre-landshistorie. C. C. Christensen, Lille Geografi. Chr. Møller, mindre Bibel-historie. Glahn, bibelske Sange og Salmer.

Mellemskolens I Klasse.

Boysens Ledetraad II. Sarauw, Tysk Begynderbog. Jespersen og Sa-rauw, Engelsk Begynderbog I. Listov, Engelsk Ledetraad II. Ludv. Schmidt, Lærebog i Historie for Mellemskolen I--II. Madsen og Bøving-Petersen, Geografi for Mellemskolen. Assens, Mindre Bibelhistorie. Glahn, Bibelske Sange og Salmer.*)

*) Hvilken dansk Læsebog og hvilken Lærebog i Naturhistorie der skal benyttes, vil blive med-delt Disciplene efter Sommerferien.

Mellemskolens II Klasse.

F. Christensen, Dansk Læsebog I. Boysens Ledetraad II. Sarauw, Tysk Læsebog I. Bøgholm og Madsen, Engelsk Læsebog for Mellemskolen. Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie. V. A. Poulsen, Plantelære for Mellemskolen. Ludv. Schmidt, Lærebog i Historie for Mellemskolen. Madsen og Bøving-Petersen, Geografi for Mellemskolen. Assens, Bibelhistorie. Luthers Katekismus. Th. Eibes Geometri. Meier, Regnebog II.

Mellemskolens III Klasse.

Ferd. Christensen, Dansk Læsebog II. Boysens Ledetraad II. Sarauw, Tysk Læsebog II. Bøgholm og Madsen, Engelsk Læsebog for Mellemskolen. Ludv. Schmidt, Lærebog i Historie for Mellemskolen. P. Dahlberg, Større Lærebog i Geografi. Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie. V. A. Poulsen, Plantelære for Mellemskolen. Bonnesen, Aritmetik. Th. Eibe, Geometri. Assens, Bibelhistorie. Luthers Katekismus. Meier, Regnebog II.

III studerende- og Realklasse.

O. Lange, Øvelsesstykker til dansk Analyse. Bæk, 50 Paragraffer. Kaper og Petersen, tysk Læsebog for de højere Klasser. Kaper, tysk Grammatik. Michelsen: Fransk for Mellemlasserne. O. Nielsen, Fransk Grammatik. Michelsen, franske Stiløvelser I. Ottosen og Schmidt, Lærebog i Historie for Realskoler Bd. I—II. P. Dahlberg, større Lærebog i Geografi. V. A. Poulsen, Botanik. Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie. Th. Eibe, Geometri. Jul. Petersen, Aritmetik II.

De stud. alene: Hauchs Lærebog i Latin, 2den Afdl.

De spr. hist. stud.: Hude, græsk Elementarbog, 1ste Afd. (ikke tillige 2den). Berg, græsk Grammatik ved Hude 1894. — Real. alene: Brekke, engelsk Læsebog for Mellemlasserne (dansk Udgave), med dansk Glossar. Hansen og Magnussen, engelske Versioner. — Real. og mat. stud.: Ellingers Fysik. Wüstenberg, Geometrisk Tegneblok, 1ste Dels 1ste Blok, 2den Udgave.

IV studerende- og Realklasse.

O. Lange, Øvelsesstykker til dansk Analyse. Bæk, 50 Paragraffer. Kaper og Petersen, tysk Læsebog for de højere Klasser. Kaper, tysk Grammatik. Barüel og Michelsen, franske Noveller og Skitser I—II. O. Nielsen, fransk Grammatik. Dahlberg, større Lærebog i Geografi. Boas, Lærebog i Zoologi. V. A. Poulsen, Botanik. Th. Eibe, Geometri. Jul. Petersen, Aritmetik, I—II.

De stud. alene: Hauchs Lærebog i Latin III. Levy, Udvalg af Ovids Metamorphoser. Madvig, latinsk Sproglære. Ræder, Oldtidens Historie (større Udgave).

De spr. hist. stud.: Berg—Hude, græsk Grammatik.

Real. og mat. stud.: Ellingers Fysik.

V og VI studerende Klasser

vil faa de fleste Bøger opgivne paa Skolen. V. skal anskaffe Rønning, dansk Litteraturhistorie. Ræder, Oldtidens Historie.

Alle i Skolen benyttede Bøger faas hos Boghandler Joh.s Marcker, Hjørnet af Aaboulevarden og Jac. Danefærds Vej.

Stilebøger, Notebøger etc. faas hos Boghandler Marcker.

Eleverne opfordres til ikke at skrive Navn i de nye Bøger, forinden disse er foreviste paa Skolen, og til ikke at skille sig af med deres Bøger, forinden de paa Skolen har faaet sikker Besked om, at de ikke paany vil komme til at bruge dem.

Der maa ikke benyttes andre Stilebøger og Opgavebøger end de, der er lavede til Brug ved denne Skole og mærkede med Skolens Navn. Stilebøger og Opgavebøger skal have den Farve, som er fastsat for vedkommende Fag.

INDHOLD.

	Side
Loven om højere Almenskoler; dens Krav til Skole og Hjem	3
Skolens Plan og Virksomhed	21
Afgangsprøver	21
Skolens Læseplan	27
Ordensregler ..	28
Karakterer og Vidnesbyrd.	29
Skolens Lærere	30
Undervisningen i det forløbne Aar	31
Fra Skoleaaret	40
Skolernes Fællesregler	42
Skolens Ferier	44
Skolebetalingen	44
Skolebøgerne	46

